

א שאול שאלו אותי על מה שיש אתי מן המענות והתשובות על החולקים עלינו מן הפילוסופים ואנשי התורות, חוץ מן הנוצרים, ועל המינים החולקים

קול יהודה אצור נחמד

אמר יהודה בן שאול. כעתיק קי פסן: אמר המחבר. הוא ר' יודוס לוי סייסן הסמדי: שאול שאלו. שאלו הוא המקור מורה על רבוי הפעולה כמו סוף וקצת (ראשט'): מן המענות וכו'. פעם לשון מביעה. ונאמר על המקשה על הדבר לשון חסין עמוס קציהו עליו, והמתקן נקרא מפרק שזכר מלאו מעליו, ומקראת נב קי תשובה: ועל המינים. טי' קראוים. כסיתן ס"ס ממאמר ג' אמר המחבר שם שהקראים הם אופן שעמדו בותן ינאו המתן המכתישים מורה שבעל פה בלבד. אמנם סלודקוס והכניומוסיס

א שאול שאלו. הכפל מורה על נחמך הענין כי חזקו עליו דברי השולאים אשר בכל לב ידעוהו פעם אחר פעם: מן המענות והתשובות. כעצרה לעמוד על דקדוק המשמעות של מלתו כפי היראהן המיוחדת בהסמך גם יחד, יראה, כי העטנה היא הראיה אשר יתקומם בה האדם לבטל דעת הזולת. והאשונה היא למדה הספקות והראיות העומדות נגד דעתו. אך לפעמים יוקה לשון פענה בכללות הבריות על שתיקן, כחמארו כסמוך מעטמה החבר, שרנה זו

כעטמה והשונות. וגם לפעמים חוקק האלה מהן במקום הברחה זו חלוף זו וזו חמורה זו. ויש אשר יהיה גם כן לשון פענה על קיום דעת העומד עאלו, כי כן יאמר בספר המלחמות לרנ"ג במקומות ממנו (*). וכבר ידעתי כי מעקר הכוראה, סענות הקראינה הראיות המספיקות אלל השכל הללו והיך ולא ביד חזקה כחוקק יד המופה. וכבר הורה הרמב"ם בחמישי מאבות כי הכלל המעלות השכליות הוא שישאל מה שצריך לשלל בדבר ההוא ולא יבקש מופה למודי בהכמה הטבע ולא פענה עבדיה בהכמות הלמודיות וכיוצא בזה. ולא יהיה הוא המלא ג"כ יענה עמנין השאלה. אם ישאל בענינים שצבבעס מופה יענה מענין השאלה במופה. ואם ישאל כמה שלממה מה יענה לפי מה שצבעטמו וטבעו, ע"כ. והמורה גם הוא יורה בהלק האני ממנו פס"ז. כי חומר הושה בכמו אלה בלתי כובל אומן הראיות המופהיות. ולא בעל חובת הכבדות נפקח השא כי דעה שפחיו חורונה בהקדמת ספרו לאמר. ואינה לשון הפסוק והמלות הכבדיות והמופתיים האלוים על דרך מלחמת הלגוה שקורים אותה אהיו חכמה הדבר בלשון ערב אל גא"ל. והמחקרים הרחוקים אשר לא יתכן להתישב עליהם כבספר הזה, מפני שלא הבאנו בו אלה הראיות המספיקות אשר התישב הדעת עליהן על דרך המופה. וכבר שאלה הפילוסוף אין רמיו שנקבש בהשגת כל מחקר המציאה שהיא על דרך המופה, כי אין כל מחקר שכלי נמצא במופה. ולא שנקבש בהכמת השמות הדבר המספיק. ולא בהכמת האלמיה להרניס ולהמשיל. ולא בהחלת החכמה היצורית מופה. ולא ברשאייה המופה מופה. כי כאשר תפטר מן הדברים האלה יקל עלינו לביעה אל בקשתנו, ואם לא נעשה כן נעשה מדרך עיונו ויקשה עלינו למצוא מה שריחה בוחמו אלי. ומפני שהיה ספרי זה מן הסכמה האלמיה שמרתי בו מן הראיות שכן הוטרסו על דרך החמת הדבר והכמת השמות וכו', ע"כ: כי זה הפילוסופים ידעו. יונגלו דבריו אלה בחלוקה הכרתית. כי הנה בעל דברים יגש להחוכמה עמו, אם מצד היווה מכחיש כל דה חשגנה לאלמיה, אם מצד הכתוף דרו להגו, ואם מצד היווה חולק באיזה פרט זה פרטיס עם היווה נחשב מעלל דהו. וסכנה ג' אלה כיון באתרו פילוסופים, אמני החורות, חוץ מהנצורים, חוץ ידובר מהם מלומה בכל הספר. היינו

העולם השמנה הוראה המלוח כפי סמוכותן אצרוהו וקיימטוהו מדברי ח"ל בנכרות. פריאם דש"י כפרתה אמור כסכדילו כון גרב ליהנה כי גרב הוא יבש מנפטיס ומנחון ויהנה לה מנחון ויבש מנפטיס, ובמקום אחר קורא לגרב סלח מנחון ויבש מנפטיס שחומר (דברים כח) בנרג ובחרס. אך חוקק הדברים כי בסמך גרב אלל חרט קורא ליהנה גרב וכיאה סמוך אלל ילפת קורא להרס גרב. ובמטבה דכירות ס"ז גבי מנחון שאין מנחון עלימה ולא מתקנים ולא פריאם כיאה בעל גרב הוא השחון סלח מנחון ומנפטיס וכמו שניאר שם הרמב"ם ואלו. ובשני כחודים סמוכים נמצא החלוק סמוך פ' יקום אלל קני ומקאם כמורכב שם דש"י. ונודלס מנו כש' וישלח אלל דשון ודיסן, וכמו שכתב שם הרמב"ם:

(* העולם השמנה הוראה המלוח כפי סמוכותן אצרוהו וקיימטוהו מדברי ח"ל בנכרות. פריאם דש"י כפרתה אמור כסכדילו כון גרב ליהנה כי גרב הוא יבש מנפטיס ומנחון ויהנה לה מנחון ויבש מנפטיס, ובמקום אחר קורא לגרב סלח מנחון ויבש מנפטיס שחומר (דברים כח) בנרג ובחרס. אך חוקק הדברים כי בסמך גרב אלל חרט קורא ליהנה גרב וכיאה סמוך אלל ילפת קורא להרס גרב. ובמטבה דכירות ס"ז גבי מנחון שאין מנחון עלימה ולא מתקנים ולא פריאם כיאה בעל גרב הוא השחון סלח מנחון ומנפטיס וכמו שניאר שם הרמב"ם ואלו. ובשני כחודים סמוכים נמצא החלוק סמוך פ' יקום אלל קני ומקאם כמורכב שם דש"י. ונודלס מנו כש' וישלח אלל דשון ודיסן, וכמו שכתב שם הרמב"ם:

התולקים על המצ' ישראל, חברתי מה ששמעתינו כבר סמעות החבר אשר היה אצל מלך כוזר הנכנס בדת היהודים היום כארבע מאות שנה כאשר נזכר ונדע בספרי דברי הימים, כי נשנה עליו הלום פעמים רבות כאלו מלאך מדבר עמו ואומר לו בנותך רצויה אצל הכורא אבל מעשיך אינם רצוים (כ"א מעשיך אינו רצוין). והוא היה

קול יהודה

אוצר נחמד

הביטויים אינם כי אם אהיקרססס מחמישים פולס האל, ועם כל זה לא נמנע לקרוא גם הקראים בשם מינים, וכגון אצל גמרא במעשה דינאי המלך (קדושין ס"ז) אשר בימיו נז' משה בראש המטה וזה שם נאמר אמר רב נחמן בר יצחק מיד מרקה זו מינות כו'. ובסו' ל"ח המלך ג' גראש ששם מכה עק ושאלו אבר נאחו בימי רב יודאי גאון ז"ל בעבור שלא רצה להמכר בסינו לו עד ללל בקבלה דברי הראב"ד בספר קבלתו. ואלו שמתי שאלתם שבימי יואי כבר נאמר וכרס עד שבימי רב יודאי נאמר קמו אלו הקראים תהא אבותיים ועל שם יקראו: ויארצו: ויארצו: כבר אמרו שם זה נאמר על שמו אמוני ישראל עקראים הגרים כללו הם כולם שם אהת, והספק בכוסרים שם נפרדים ולא יזויר כסם הנזר, ומג"ס הראב"ם ז"ל נט"ל מפרקי אבות. ואלוה שם הכנר הסו ר' יצחק הסערי ויהי קדמוני מאלו זה אלף ושלשים שנים כחכר כפי' ל"ח מזה המאמר: כי נשנה עליו ודחלוהו פעמים רבות. מלת כנר נאמר גם על רבוי הספמים ואינו דוקא על שני פעמים, לכן ביאר דברי יוס' (בראשית מ"א) ועל שמונת המלוא ספמים: כאלו מלאך מדבר עמו. ר"ל הלום מורגש מאל: בורתך רצויה. כפי הנראה היה המלך כוזר כן שמו ותפצו לעבוד סיוור והפורה וכל מעשיו היו להסדק לוי, אך כסבור ש"ח עק זאת המעשה אשר נוגדל עליה וזה ויבאר י"ח להקדקב אל אלוהי הכמים: אבל מעשיך אינם רצוים. כלומר אלו המעשים לא נלמד שלא שפוג על ידם קרבת אלוהים אלא שאלוהים רואים כלל וסם המעשים לעונות טובים. וזהו ה"א שאמר נאמר לכו וידו נראה שלא בא המלוא לנדיד לו על כלל אמונתו כעטם אחת כי שקר נסכו, אבל בא בהדרגה בכל מעשה מיוחד אשר תבד כי בללו יחיה, כי לא נלמד יוס' ויהי לנאי ס', כדי להשיעו מאמונתו שהנגדל עליה מעט מעט סן ירכיב עליו הכעמוס אילו בא המלוא על כל אמונתו שחלוהו מאחר שכבר נראה עליה, לכן בא אלוה על כל מעשה ומעשה עד שנקטעה המלוא ספמים רבות רחש שכל מעשיו אינם רצוים, ולכן אמר מעשך דרטיי כנפתיים החלום סכחות עליו, ומשפך

היינו קראים ולדוקים ובייתוסים כמו שנקאר. כי אם כל אלה יביאו בתשפט וכמו שתיבאר מהמשך דבריו. וזאתה ידעת מה שכתב הרמב"ם בפירושו המענה ס"ק דהולין, כי הלקוקים והבייתוסים הם עקורלים מותם אכתי דורט מינים בשם מוחלם. ואינם מינים על האמת אבל דינם להיות כדון המינים וכו'. והארץ עוד בעניינים בפרקי אבות פ"א על משנה אשנינוטם. אלל שהיו לאחדים בידי הקראים עם הלקוקים והבייתוסים. והכנר לא כן שהרי הקדול הכנר בשלישי סימן ס"ה. ומ"מ כללם הכנר בשם מינים שהוא סוג כולל לשמי הכנר עם היוות מיוחד עם אללו אל הלקוקים והבייתוסים לבד. ודע לך שהוראחמו סוללם מדברי חז"ל בקדושין ס"ב האומר על ספור מה שפירע בימי המלך אשר בימיו פרח הודון לן מסה רשע הקראים כמוזכר בדברי הכנר במקומו אשר הראה, כי שם נאמר אמר רב נחמן בר יצחק מיד מרקה זו מינות דכוה ליה למיעד סינת מורס שכנכת מורס שבעל פה מלי. ועל כל זה יושלם הביאור בשלישי המזכר ששם עלה המאמר כלו בחרוכה. ולפי דעתי נקראו מינים על כי אינם מסכימים על דעה אחת וזה יקרה להם מזד היוחס בלתי מוחסיים על הקבלה אבל כל אחד מהם סמירה שכלו בונה בנה לעמוס עד שישוה יושוה ונכרד חזק אפתי מינו. כי אמנם הקבלה היא נפולות יודיה תקבן ליתוחם גוי אחד בלרן וכלעדיה הגם ככל המינים הללו נפולוים בדעותיהם כאמור. והלא כה דברי הרצו"ה בשלישי סימן ל"ח במזמור והקראים ופי סברהים ירבו התרורות כלפי כבדת כל אחד מהם וכי כי האחד לא יעמוד על מורה אחת כי בכל יוס המחדש לו דעה וכו'. עוד שם סימן מ"ס הסיפך לקח בלמדו כבר הם מתהממים ומכלות מהם ומשנים הוורס המיוצב

* והסתכל אף חסר וסיר דכריו כי בתפשו לנשן ראשון אלל סילוטוסים ואחתי סתורות כ"ל, אמר סתולקים עליהם ובתפשו לנשן חרונ' אלל המינים אמר סתולקים על סתון ישראל, ועטם סהלף כי סרלשוים בליים לשרת יעקב בשליכס סמחת סרתתו ארונ' מכל וכל, על כן יואת אללם לנשן סתולקים עלינו כלומר על עטם תורת משי כי היא חיי אמונתו וזוהרה סתמנו. אללם סתולקוים כי אם על קבלת סתפחטת סכמון ישראל סתמלת כוחסם. ואלו סתפחטת ספסם מן סכבור סרו סכר מן סודך סתקובל וסלק לבס סתורסה קבלת יעקב. ובכך ינרך עליהם אמרו שסם סתולקים על סינון ישראל. גם יתכן שאלל סתולקת סתולקוים ואחתי סתורות סתמדותו סתולקוים יאמר, מלינו, סתורדי כי סתולקוים יתפסו על כל סתפחטת סתמנו. וסמיתים סתורדים בכלל כי יסודים יתפשו אף סם עם סיוות לבבם סתונ' איהם לררבו סתפחטת. והלא סתולקים סתמיים סללו אמר, על סתון ישראל, כי זה ססם יכידל בין ישראל אמוני בעל קבלתם סתונ' סתוויף סתמלק על סתורס:

היה משתדל מאוד בתורת הכוזר עד שזויה משמש בעבודות התיכל והקרבנות בעצמו בלב שלם, וכל אשר היה משתדל במעשים הרם היה המלאך בא אליו בליילה ואומר לו כונתך רצויה ומעשיך אינם רצוים (נ"ל מעשך אינו רצוי), הרם לו זה לחקור על האמונות והדתות והתיחד בסוף הוא ועם רב מהכוזרים, והיו

אוצר נחמד

קול יהודה

ומעשיך נבחינה ליופ כל הכשרות . משתדל . במשנה אחת השתדל להיות איש : בלב שלם . לומר לכוונה להשקיע להאל המעיר אותו כתיבן לילה וכמוזמה שזאה חזו : כונתך רצויה . מה שהזכיר בכל פעם להודיעו שכוונתו רצויה ולא יספ לניד רק לומר שהמעשים אינם רצוים , הורה כשם אלא על כוונתו הכוונה לומר כי יחיה האדם אצל לייך מעשה ויחיה מיוחדים מאלו מן הכמים , וכמה שאמר שמוון הגשם כמו מוון גשמי , וכמו שבמוון גשמי יש שמישיו ויפודו סגל : יחיה האדם לנפן קב כמוון הגשמי שאם הכוונה והמוטו יש אשר יעשה הכוונה נפן כשם ויש אשר הכוונה הגשם , והש"ס (דברים ח') כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי י' יחיה האדם : והתורה בראש מתיידיים . וכוונתו גר נדק . ורק שם גר נאמר על המקבל דם יהודים וקובע וירשו בנימס , וזה המקל שנכנס כמותם י' עט

המוטוב בלרן) . היא באקלים הששי לגד מרזה : כונתך רצויה . כהיותך מתיין אל המנהיג העליון : ומעשיך אינם רצוים . עם היות הכמה הזה מהיטיב ואין בו נפחה ועקש . מ"מ בראויה מוסמחות להרות שלום מהאמונות להויתם הדבור הזה בלשון יחיד ומשך אינו רצוי , ופנה ג"כ לתוקף הזה כבמוון . גם אחרי קו יתהוול הדברים עממת מוסמחת לאמר אלל מעשה אינו נראה . וזהו כמלתם לבקש המעשה הגרעה אלל הגורל . ובסיומן ב' נאמר כי המעשה הזה אינו נראה . גם בנראה המאמר השני כתוב לאמר . ויהי החלוס הגשמה עליו שיעקש המעשה הנראה וכו' . רחמי אף שיש יתרון גרעה המסמחות הן , להורות כי המעשה הגרעה אלל הגורל יח' הוא ימיוס אחד וטורה אחת עלימה , ששם היותה מחוברת מאכרים רבים אחת היא תהמו , כלהדות גוול מל' אדם עם היותו צעל לכברים יח' רחם להאכר רמ"ח כנגד רמ"ח ממש עשה שבתורה . ואלהוה העולם כלו שחובר לו יתדו מחלקים שונים . כי אים על עממת זו עשה האלהים . כדבר המנה האלהי צוהר הולדות יתקם כמוון לרשעים . ויהי לך כל שייפאל ושייפאל קדימתו ביה בברר מן דלת הוי לקבלים וקיים כל עובדא ועובדא על הקומיה כדקא יאות . וליה לך כל שייפאל ושייפאל קדימתו ביה בברר מן דלת הוי לקבלים וכלהו חד גופא . הכי גמי עממת כל אינון בריוון שייפין שייפין וקיימין וקיימין על אינין ועל אינין וכל מהתקיימין כלהו האו חד גופא ממש וכלא עמונא דלורייחא דהא אורייתא כלא שייפין וקיימין וקיימין וקיימין על אינין ועל אינין כל מהתקיימין ושיעבודי חד גופא , ואלורייחא אחרות ימיוס הטורה ארז"ל וברק דבתרא אלפטר ס"ח חסר אות אחת וכחוב לקוח את ספר הטורה הזה . כי אמנם כהסרון אות אחת לא יוכל להמנות הספר הזה אחד שלם . ועז"ל נקראת כל הטורה כלה בשם משה . באמרו (פ' עקב) כל המוסי אשר אנכי מתוך היום השמרון לעשות וגו' . להורות כי על בטול אחת ממטותיה יהיה משתחה צה מוס עד כמו שיקרה לפס בריחה על חטא שש אחד מיהודים , שברי בחטא של עין הדבר ילא מפי המלך חסא ישראל . וכמו שזכר בעל העקידה השם ע"כ . ומכל זה ילא לנו טעם נכון למה שזכר בעל החלוס מעשה גרעה בלשון יחיד , כי זה מעשה הטורה האלהית מקשה אחד הוא כמו שקדם . ומה שזכר כבמוון וכל אשר היה משתדל במעשים ההם . ובסיומן ב' אמר כמלך נפשי וזה ומעשי ישרים לרנן הגורל לא נאמרו הדברים כי אם בערך אליו שיהיה מרובה מעשים מדעתו כשהגו להתקרב אל האלהים . ולא היה אפשר לו . והביטת לראות ששם היות הכוזרי משולל מן העיון הכוזרי עם מעשיו ולא נאמר לפניו בלתי אם כוונתו נכונה לעבוד את המנהיג הכולל . מ"מ לא זכר כי זה המעשה לבדו ליתווה כמוון כעמל ורשאויה , הך קדעם הפילוסוף . או נאמר כי המעשה הולך ונמשך אחד הדעות , וכדכך נאמר המורה בשם קלוק ל"א הדעות גם לא יהיו להם מעשים שיעמידום ויפרסמום ויחידים ויחידים ויחידים לנחל לנחל . וכמו שזכר הכבר עממו בשלשית סימן י"א וקושר מלפניו צעין האלהי בהחבולות . מהם מלות כעובות ומהם מקובלות והוא נושא התפילין וכו' , ע"כ . וכפי חלוק הדעות יקרה גם כן חלוק המעשים כמפורסם מעניני הדעות הטובות אשר החיפוקס בעלי האמונות המסתלמות : דאמונות ודדתרות . שם אמונה יאמר על מה שייקיים אדם דעתו עם הריקוף או זולמו . וכן יזכר דברי המורה ס' ה' מהתקבל הכתובן בשמי' כי האמונות הן האמונות בנה שיעיירי שזאת לנחל כפי מה שיעיירי בשכל , ואם יהיה עם זאת האמונה שאי אפשר חלוק זאת האמונה בשום פנים ולא יתאל לשכל מקום דחיה לאמונה היותו ולא לשפרן אלפטרות חלופה מהיה אמתיות ע"כ . ודברי הפילוסוף בחמירות הפסקא יעידון ויגידון כי סברה הפילוסוף ע"כ הקיון האכלים גם היא מקרא אמתית באמרו וכאשר מהיה על הקבועה הזאת מן האמונה כו' . ויש ג"כ אוראל לזה ממה שאמר הכוזרי בחמיתו סימן ס' זאת היא האמונה כאשר ירבומו השכל להודות בזה , ע"כ . ונראה ששיקר שם זה מורה על הדעות

והיו מטענות החבר מה שנתישבה נפשו (ג"ל נפשי) עליהם והסכימו לדעתו (ג"ל לדעתי) (ג"ל נפשו לדעתי). וראיתי לכתוב הדברים ההם כאשר נפלו והמשכילים יבינו: אמרו כי מאשר ראה מלך כוזר בחלומו כי כונתו רצויה אצל הבורא אבל מעשהו אינו נרצה וצוהו בחלום לבקש המעשה הנרצה אצל הבורא, שאל פילוסוף אחד שהיה בדורו

קול יהודה

אוצר נחמד

והוא נרדף עם שם חכמה, והעד על זה כי החכם המוזכר סימן ד' נבא אליו שאלה המלך על חכמתו השיבה לוי מאמין וכו'. ועם דה כשהוא סמוך אלל לחונה יורה על הלך המעשי המוגבל ע"כ הדת הנהשבת לאלהיה וכמו שיבא. ואם בין חבין אח אשר לפניך מזכרן שמות אלו עד סוף הפסקא ותעביר כל סוג השקפתך עד פניהם כדרך שמטענות אשר הורידך האל כלם מעומים מזכרים יפכ בצעו של סופר מהיר: והיו מטענות החבר מה שנתישבה נפשו עליהם והסכימו לדעתו. הכני מוסב למלך כי אחרי תקרו על האמונות החדות ולא מאל בןן קודת רוח כמו שיבא. נהה שקטה נפשו ודעתו על טענת החבר. והן קודם הגרות כמו שיראה מהמשך דבריהם עד סוף המאמר הראשון. והן לאחר הגרות כמו שיראה ממנו והלאה. ובאמרו והסכימו לדעתו, יורה כי היחס מחשבתו של מלך משוטפת בלחות עיני בטרם יבא אליו ההלום עם טענותיו של חבר העורר לעשות כפי שיחבאל סימן ג"ח. אולם לפי חכמה שכתוב בו שחגיגה נפשי עליהם והסכימו לדעתו יחבאל עיניו, כי למה שקדם אמרו שאלו שאלו אחרי על מה שיש אחי מן הטענות וכו'. ואמר שם בכמוך וזכרתי מה שמטענתו כבר מטענות החבר וכו'. אולם סיים דבריו לאחר היו מטענות החבר האמר מה שחגיגה נפשי עליהם והסכימו לדעתו ועל כן צהרתי בס' להשיב שאליו דבר כי אין לי להדג' דבר מעשהו וכמו שכתב אמרו ורואיה לכתוב וכו'. ועוד

פס עמו ובלאו נאמר לשון נחידה: והיו מטענות החבר. כי מהתלה אחר שנהאמת לו כי אין ממש בלחונותו אך להשך דרך האמת בין אבי העולם, והתחיל מן הפילוסופים ואח"כ אלל חכמי האמונה הטעות לו ולא נתישבה דעתו עד שאלה זה החבר ונשוכח עמו עד שנתה שקטה דעתו להאמין שחורט סיהודים סיה אמתית בלי שום עסק: והסכימו לדעתו. זה המלך הכסיס לדעת החבר, ולג"ל נפשי הוא מוסב על ר' יהודה הלוי שחגיגה דעתו לכתוב את כל סוף סיוכוחים שגלו בין המלך והחבר אשר יזי כסס די לשבר מלתעות החולקים עלינו: כאשר נבפלו. דברכי סיוכוחים בטענות ותשובות ככדי שיבא חולעת להשכילים להכניס הדברים בלבם: וצוהו בהלום לבקש. עלומר שחפני שהגיד לו כסחה שמעשאו אינו נראה ולא הוגד לו צביאור איהם עולם הוא הנראה ודאי שיהיה הכוונה האלהית שיהיה שיהיה איהם דרך סוף הנראה ויבין שכללו אה הקדוש אשר זו כה"ס: שהיה ברורו. שהיה נראה צעיריו הטובאר שכולתם, והתחיל בתקירתו מן הפילוסוף, הוא כפי מחשבתו בתהלה כמחשבתו כרבינו ס' וכו', אלו יורה ארוך מנגס הפילוסופים וימחה אליהם היקף מה שהתחברו בו עד ככל מי שנבדל ונשרת ויאמר עליו שב פילוסוף. וכבר שמע דרכם, ולכן לא שאלו על מעשהו כאשר שאלו להכמיס כסמין ד' וכו'. ודע מה הפילוסוף היה מכת ארסטו? היוני שממד בימי אלכסנדר עוקרון שהיה סמוך לננין בית שיש וזו כל הארץ (מלמד בני ישראל) היה שפה אחת לקדוח בשם אלהי שמה (לעבוד השמש ושירת ויחולת מן סופרי מרחם) ולא ידעו מן אור החורש כלל. ובאשר הולו הפילוסופים ובכללם ארסטו? טוכר החתולו להאמין בתחיוב האמונות, ר"ל אלוה קדם, אך באופנים מנגינים. וכמו שרש"ש

זה טסחא פליטיה שחגיגה נפשו עליהם והסכימו לדעתו. כי הכסימו לדעתו. אולם הכוונה הראשון הוא הנוכח צעירי: כאשר נפלו. ר"ל בלי חוספה במהותם ועלמחוס: והמשכילים יבינו. מעתה, כי חתמם אלל הכחתי להרמיב הביאור צעירי. או המשכילים יבינו מה שהיה בטענות ותשובות הכן מרוב אוריס ואמין כה בצחינה חומר הטעף כי אין כל מהקך שכלי מאלל צמופה וכמו שזכרנו. או המשכילים יבינו את אשר בגדלתי והוספתי על כל דרכיהם להקדם ולהדרס כפי האורך, כי אין עם היותו טובה הדברים אשר נעלו, הלא עיניו פקחות על כל דרכיהם להקדם ולהדרס כפי האורך, כי אין להעלות על לב היותן במדה במשקל ובמשורה ככל היואל מפי הטעמים והכוונתם בויטה הלו בלי שום תוספת וזרעון. רק חמית עיקר הכוונה ערוכה בלל ושחורה אלל על פי הדברים אשר נעלו, וישיה עליהם טספתו שגלו כפי צורך מקומן וטענתן: וצוהו בהלום וכו'. עורו בלי ספק ולא אלל החבר זה המעלה, ויוכיח על זה מה שאמר בראש המאמר השני ויהיה חולתם המנהג עליו שיעקב המעשה הנראה אלל האלהים בצדי הירטה על ע"כ: שחבר פילוסוף אחד שודיה ברורו. הזכיר זה להודיע כי אחד מיוחד שדודו היה הפילוסוף הוא אשר שאל ממנו ועכ"ל לא מאלל צביכו מענה נאות להשיב לשאלתו (*). ומה שאל עשה כן להכמיס שיביא זכרם בצמוך בלי זכרון היותם כהיוודים והמפלגים שדורו. טעמו אללי כי הכל כשרים להביע על חכסיס דה מוקבלת צוחמתם אשר לא מתורה כנרתם וסקפתם. אלל הפילוסוף המהלך על כנפי רוח ציגו להקום לו מלכת

(* ואמרת קדושי אל סמכתי בלמרת (במדבר רבה) כל מקום שנאמר אחד גדול הוא חלקקה שנאמר זו ויהי אית אחד מן החמשים ויהי גדול בדורו. ויחולו שלמים וכן רבים הביאו שמה לטובי הכלל הים על כני. ומשין זה מס שאמר מנגילס (ג"ל) את נאמר ככל לא נאמר אחד, עורו שאלו מיוחד מיוחד שדודו, וכו'. ומה שכתב שטיט כי אחד כן בקך שלא היה צעירי ממויז איל נאמר ככל סיה צעירי ממויז. ע"כ. אף לא נאמר פילוסוף אחד וכו' שלא היה דודו ממויז:

בדורו על אמונתו. וא"ל הפילוסוף אין אצל הבורא לא רצון ולא שנאה כי הוא נעלה
בכל החפצים ומכל הכוונות, כי הכוונה מורה על חסרון המכוין וכי השלמת כוונתו
שלמות

קול יהודה

איצור נחמד

שנאה מדברי זה הפילוסוף נזכרת עם המלך, והמלך אף הוא
יתולד עגוד ונעשיתו כמו שיבא. אך המהמר העמוק עמו והמליץ
חשים בטענותיו עד הספירה מכל אשר היו לפניו, (ע"י נפ"י)
קול יודים). ולפי זה המהמר הנכבד הלאות אחיות דבריו העתיק
דברי הפילוסוף ועשומיו למען דעת איהם דרך עבר חזק רחש
על אלו הפילוסופים להצב מתחכות כאלו ומה נה ראויים,
והמר ראויים הם דבריו הנכבדים. ואמנם כן ראיתי לפרט
בקצרה ראיות זה הפילוסוף למען יביע תשובות המהמר עליהם ולא
ישיב חוות הדם כספר החסום וגו'. והמלצר עמו המהמר
שקדמני אפי"ה שכל קול יודים, ועם זה נכבדתי על דברי זה
הפילוסוף בכל דבור ודבור ועד מהרה ירצו דברי נשיחתי
לשעור את מקורו ולהשכיח את דבריו בקצרה. ובכתיבם הבאים
יובאר דבריו המהמר ובכתיבם הכל כדבריות: אין אצל הבורא
לא רצון. כפי הנראה סיפר לו המהמר את הלחמי ואף לטעם
הש"י להטותו לחמים ולעמן ישיב לו, ע"כ החליט זה הפילוסוף
לשטון עד ללל הרצון הלאהי ולעשות נכספם המלך שקר, וכנס על
כבוד המלך כמחיד בדבריו תחת טענותיו: כי הודא נעלה.
ר"ל נכבד שנחמד לחיות כמדות הפסן והרצון, שאם יתחנן אדם
במדה נכונה הוא שלם יותר מאשר הפסן ממנו שיהיה קודם, וא"כ
היה קודם המהמר, ומה שלא יתכן למחר כי הבורא יתבדק. ובא
מרום עיניו אל קדושת יציראל לעלות במחשבותיו יחד רצון ארוך
מתחנן עם רצון אלהי, לומר שהאלהי הרוצה בדבר הלאהי שלם
אחר הרצון יותר ממנו שיהיה לפני הרצון מה שלא יתכן למחר
בו הבורא. והכל יפלא פה, ויבי מה עקר זה בין רצון אדם
להכל דמה עד רצון אלהי, וכמו שאין לכה האדם והמתחנן שום
עקר ודמיון לבתו והמתחנן יתבדק הנלתי בעל הנהלת קד הוא
רצון בני אדם כאין נגדו. והוא אלגו שאנחנו עם רחמים
ושנים בלתי רחמים, שלמות או חסרון. מה דעתי כי לרצון
הבורא שהוא תמיד על פני אדם בלתי משתנה. והוא כ"א את
יראיו את היתחילים לתבדק (הכלים קמ"ג), והלמחר ועושי אמונת
רצונו (מאלי י"ג), והנכספם נחמד ורשע ואובד המם שיהיה נכבד
(הכלים י"ה), ואין כאן שני בו יתבדק. רק בהמקבילים רצון
והעדר הרצון, וממ"ס אוי לנס כי ירדו ממני (מאלי ז')
ורצונו יתבדק מהפסן כדבריו לנלתי הנלתי, ואמ"ס נכספם
שמים על הארץ נכבד המהמר על יראיו (הכלים ק"ג), ר"ל בלתי
תכלית. וכלל כל נכספם והנכבדים היתחילים והנכבדים קדמם
רצון הבורא. ואולם סודר הרצון נקרא שנאה ואינו רק נכבד
מהר (הכלים נכ"ט) כי נכבד בלתי חיים ברצונו (מאלי ז')
ואנחנו רחמים ושלמות הרצון והרחמים נכבד עגד ננו, שאינו נכבד
רק נכבד, ר"ל בעל המהמר, ר"ל את אמת כמה וכמה יהיה רצון
הבורא ואמת נכבד עמו ועד נש, וממ"ס הלל הוא ארץ
קד הוא עקר וימוקם (דברים ל"ג), והלמחר סב יקיר לו המהמר
וגו' על קד הוא עמנו לו (וימיה ל"ה), אך ענין גורם לנכבד
הרצון, מה"ס עשומים פיו ומבדלים בתיבם (ישעיהו ל"ט):
ומכל הכוונות. ר"ל לא נכבד הרצון רק כלל הטעות לא
יתואר זו יח' כי בהכוונה מורה על חסרון. רצונו מס פ'
אדם שיתחנן לראות ענין לעשות ערס שאינה כוונתו אל
הטועל בעשותו זה סודר פיו עניין המהמר מדרגה זו שיהיה מס
נכספם

מכתב אכן פתחו המיוסדת ע"פ עיוני המכלי. ראוי ונאלח
שיגדל כסאו על כסאות יתר הפילוסופים למען יתכן
לו לבקש מורה מפייו: על אמונתו. כבר בארנו
כי עם אמונה יאות לכל מה שיקיימה אדם בדעות
יהיה עם הקדו ולא אולמו, וכרי הוא כשם המהמר. ומה
שלא שאל על מעשהו גם כן כמו ששאל עליו לחמים
בסימן ד' וי' אשר לכל אחד מהם שאל על חמתו
ומעשהו. טעמו לפי הנראה כי יודע המהמר דרך
הפילוסופים באופן מה בכללות שאינה נחלתו על שרם
המעשים. עם היונה בלתי יודע צדפתי עיניי מהשפט
חרון. ועם היונה מהשפט החרון גוברת בו שיש עם
מעשה נראה בעלמנו כמו שיתבאר סימן ב'. מכל
מקום השלים החפוש על הקירח עיניי הלאות כלנה
לא ממנו מהביא עם הפילוסוף בחוכם לראות מה יהיו
חלומותיו. כי יספיק בזה המייה לבו מן הגמגומים
בהחברת אלגו שאין בפי הפילוסוף תוכחות מספיקות
להשיב אחר ימיו מחשבתו בעיקר המעשים. ובכן
יעלה קיום שלם למה שגזר על אמתו. והרי זה מעין
מה שכתב הפילוסוף בראשון מספר המופת. כי
לשלמות הידיעה לא יספיק לראות קיום דעתו במוסחים
אם לא יהיה סוף לבו בראות כבול מה שידוע
מתגד לחיו. ועל כיוצא בזה צוה בעל העקידה שער
פ"ה לחמיר שלמה (ח) כי אמת יהגה חיי
והטובה שפתי רשע, יעויין שמה. או למחר כי המהמר
הממר אשר עיניו פקוחות על תשובת הפילוסוף ורואה
יודע היונה סמוכה והטענה על עיקר. העיון לבד.
לא ראה להזכיר בשלמותו מעשה כלל: ואמר לו
הפילוסוף וכו'. מכתבי דבריו יכיר שקדם לו ספור
החלום. והקורבן שמתקן עמו הידיעה כל זאת עם
בא דברו לשאל על אמונתו, ויורה על זה באמרנו
סימן ב' אף אינם מתיקים לשלמותו וכו': אין אצל
הבורא. לא כיון לבדכיה מורה על החדות כי רחוק
הוא מכליותו. רק דרך העברה דבר ומה שיתבאר
בסמוך ובריבוי סימן י"ג: כי הודא נעלה הוא
החפצים ומכל הכוונות. נראה שטענה כאל
אלגו במהרה נקודה יהיה לחשים עמוס כמובן רצון
אל הדבר שטעמנו סוביותו למראית עינים. ותהפוך
הוא במהרה הקו הנמשך מן הקורבן בהמשפט הרצון
הטועה פנימית רוחיה אל מול הדבר המתחנן. ועל כן
אמר כי לא נכבד שהוא יתבדק נעלה מכל החפצים
המורים על הגבורה המשוקה אל השגה דבר. אבל
הוא נעלה ג"כ מכל הכוונות: כי בהגונה וכו' ובי
השלמת כוונתו וכו'. ראה אמת היא למחר כי להיות
כטובה מורה: על חסרון, והמרון לא יוכל להתייחס
אל הבורא האל. א"כ לא היונה אלו כוונה בשום
אדם. ואולם שטענה מורה על חסרון הוא מנואר.

לפי שהשלמה טוח המכוין היא שלמות לחיו. והמקבל

שלמות לו ובעוד שלא תשלם הוא חסר, וכן הוא נעלה אצל הפילוסופים מדיעת חלקי הדברים מפני שהם משתנים ואין ביריעת הבורא שנוי, והוא אינו יודע אותך כל שכן שידע כוונתך ומעשיך וכל שכן שישמע תפלתך ויראה תנועותיך

ואם

קול יהודה

שלמות מה כבר היה חסר קודם השלמות. זה דושי בשלמותו ית' השלם לעולם. וכן אשרע וקיימנו כי הכונה המורה על החסון לא טיפוח כלל אל הכונה השלם לטימותו אף למעלה הימנו. וטעם הוא' שהוסף באלוהו ית' השלמה טעמו וכו', הוא כי פנים ו' שמענו על קיום דעמו כאילו הן שמי ראיות על הטעם ההפך פעמים עם היות כוון כח ראייה אחת כמדובר: כל שכן שידע כוונתך ומעשיך וכל שכן שישמע תפלתך ויראה תנועותיך. על הטעם הכל שכן פעמים כי נטון הדבר מאלוהו להוסיף אומן בכל שכן השני לומר אם לא היוחס אליו ית' הידיעה שנתקן ומעשיך עם היות הידיעה שכלים בלתי חלויה בדבר גמתי. כ"ש שירוקח ממנו ענין הסמיעה והראייה שמורים בחוקתו על הגשמות המושגת מענינו בלי ספק. וכמאמר הבזרי בשני סימן ג' אף הטעה נדמוהו שסם יותר בשמיות כמו רוחא ותומע וכו', ע"כ. ואולם לפי האמת ענין הראייה והאמיתה בחוקי ית' אינו זולת ענין הידיעה, וכמו שכתב המורה בראשון ס' מ"ז שהשאלו לו הראיות והטעה לראייה על ההגנה ככלל. ובכן יתחנה פעם בכל שכן להבנה בהעביר על פנינו עם שכתב המורה בלשון ע' י"ח לומר שההגנה להטעה הפילוסוף מחייבת על השאר הכינים והמתחננים והלא יעצבו ג"כ לשיי כל מין עינים גמורה. אבל כל מה שמדקדק וזקק מן המומר האדם עד שקבל צורה האמירה נהנו בו כחות שיתמרוהו זמן קטוב ימשכו אליו מה שיחאו לו וידחו מעליו מה שהעין תופעה לו, ומה שמדקדק ממנו יותר מן הראשון עד שקבל צורה ההרגשה הושמו בו כחות אחרים לשמרו ולגרוה והושמה לו יכולה אחרת להאמנע לביון למס שיחאו לו ולבזרוה ממה שהוא כעצד, ואח"כ נתן לכל איש

אוצר נהמד

הכאלים כוונה, ומהם טעם היקף לתת' לו ולתנו אשר לעולם דברו נכב כאלים מתחננו לבו לדרור ודור לא רק ולא יסור, והכוונה והתלום הכוונה הלא אחר, וכמא' הוא הוא כבאח ומי שיינו ונעבו אחת וישע (היוצ' כ"ג), ר"ל שכל פעולותיו וכן פתחוהו אף מיוחד בין הכוונה והטעם מפני שאין מי שישיר פניו וישיב דעתו. והם נראה פעולות רבות מתחננוהו זו האר' ש, זה נכרת, אלא נכרתו ויתכן אף זה הדד כי כבד היו יתאים נכדים לפניו ויתכן: וכן הוא נעלה מדיעת חלקי חבירים. הוסף מרי לבתח ידיעה טע"י בהרשים ותלך סדכיים, (כל אדם בפני עצמו נקרא חלק בערך מין אדם סונו), כדאמרו שאין אלו יודע מ"ו רק מין האדם וכן כל מין ממנו שאר בעלי חיים, ופשוטא שדעוהו אף ידיעה מתעבא אדם אף כי במתחננו: נעלה. לאון עליה ונדולה, מראש הספק ג"כ אף דעת האומרים מ"ו האלפים בעולם שכל וכוני אדם מתאר טעם נכדים ופחושים בערך גדולה ית'. אם אמד טעם נכדים עשירי, ואם נמלתי יבולת בעבור טעם פחושים וכמאמר גמורה ס"ב מ"ח' ואחרי פירושו כמאן, מלא וכוונתו אף ידע אל ויש טעם בעליו. והנה הכונה שפלוטוס טענה מוצר שאין בגדולה והזממות סכס לגמות וגלון, וארצנה נכיוון מורה הסיקן שבטבות והגאות קנין לנחותי סערך, ושעשה והתמלט בגדוליו סערך, ונעקב בגדולה גדול טענה והתמלט, והבזרי ית' מתאר שאין חליתו לגדולתו סוון מן אף חליתו והתממותו וממלתו על כרחיו, וכבר שמרו טעם האר' לטעור על אלו נפישוקת א"ל. אמר כד יתאן כל עקוס טעמה מונא גדולתו של הקב"ה עם אהת מונא טעמיתו. ומפי שרממות הקב"ה הוא מלא טעם. (6) מה גדולתו וגבורתו. (3) מהד לנחיותו וקדושתו הרס והכחא. (2) שכינת כבודו כדמיונו מהל אמתנו כמ"כ האלפים נכדים ואם על האר' (קבלת ס'), ולכל אלו הלאה מלא מלא ג' רחום, בלתי אלו ג' בגדולתו כנה תמלאו טעמו. האחד לפי טעמה הלא ג' בגדולו כגמור וטערה (דברים י') הוא דממות בגדולו והגבורה וכפי אחריו עושה טעמי יתוס וגו'. להטאי מלב כדורים האומרים שהטעה רק ככללים לכן הוכר יסודר רעיו טכאטיים שהא יתוס ואלמנט. כ"ש עמי נכדויים (קט"ו כ"ג) ר"ל אמר ס' ופאן שזון עד וגו' מרס וקדוש, פ"כ מלאה ככדורים (הליום ס"ח) שירי לאלפים סונו לרובכ בערבות (כטו לרקיע יסודר. עילון מהכר בתגינה אר"ב) כרי שרממות מה מקוס שכינת כבודו וכפיני נחירי אבי יתומים וגו', וכמא' האלפי מקרוב אלו חלפי מרחוק (דברים כ"ג), ר"ל חלפי מרחוק בעולם אמתנו שהא יתוס קרוב אלו נמדמנות כוחותי ואל בעולם כסבל עם וכלום. והנה בלא מכוונים נשירות לטויא מלכנו הסבירה כרעוטה כוכבתה כמאמכת מרזא פחיים אכור, לומר כי דממות האל ית' וגדולתו הוא הוועמה סוק

נעמד האר' ידיעתו מעלית. וחלת הייס חלתו הפילוסופים כקדמויים האלפים כסבך קריחות מין ארס וישיב וסך ונלומה, נעמד עם אלו יתאך כנלתי כפליתי היא טעמו הכנה האלמותית ותרס י' כדעת. ומה טעמו וכו' יודיע כל מין עינים ככ"ל, ועוד ארצב יסיר מנוכה ומבגן כחות ענין עצמו, וכמאמרו בתעלם הלא כל הבבורים וכו' ותמכים ככלי מדע וכוונתם ככלי סכל, ועוד ארצב כנה כמאן: מפני שהענין שומרגו. שירות המכורים העוליים בעולם הם שמתנים ככל גרע ואל' יתחייב מ"ו להכרזה ידיעה אחר ידיעה וזה לא יתכן. וזהו זה טעם הכוסרים בהטעה וכדיעה גמורה כמ"ג. וחלת דרעה כגינע לו טעם הפילוסוף לפי דרכו האר' מלא קדים נענו כדממות הקדמות, ואחר הייס מרפס דעתה האת יתאר כי כל האר' פתעיים הסקויים הנוריים בעולם הם מתקדק מ"ו כלו מעניג ומאדר הפתעיים וקרי הכללים שומרים, וכמא' המורה ס"ב מ"ח' דעת ארצט"ו' ג' להרשים ותלף הדברים, ר"ל כי טעמיים סקיים בעולם נכדים ונכאן וכוונתו כה, עם מ"ו מתקדק. ואחר כרעה האת גד טעו לא כלכד שיכנסה ידיעה טכאטיהו אלא חלפי הדברים טענר ינלא לטויס וטם נכדוייח' ויתאר שלא יתכן נכס ידיעה, מתחת טעם טכאטיהו

ויחיה חזון ידועה אשר ידועה, ועוד משני שנים ארבע ויחיה
 ידיעות, וזכו המורה ב' מה' כסא ארמון'. גם זה המצא
 סגולתו ארבעים השנים בערך ולא עליהם ארבעי אור הש
 האמתי המלמד אותנו שכל דברים הנעשים בעולם הם נתקן ה'
 הקדום ואין כלל לא שמו ולא חזון ידועה כי שכל מצאו וסגול
 מראשית גלוי לגאון וזו שגור עוד כמקור, ומ' פ' י' ו
 אמר וסבי' ה' לא לז' (ארכי ג'), ובדרך ארע הוא אמר כל האב
 חתן ה' עשה בשמים ובארץ, מעלה בשמים מקלה הארץ בקדוש
 למטר עשה מואד רוח מאזוריו, כרי יארר שלב המאסה בכל
 אחד מד' יסודות הכל בנצחו. כיבוד עפר כרי מעלה מן הארץ
 טעמים, והמטר הוא מיסוד מים, ובקדוש מיסוד לש, ורוח
 הוא מיסוד האויר. כרי שלב המעלה אשר בשמים ובארץ וכל
 אחד מארבעת היסודות נצטרע הכל קשור נתקן אליו ומדוקק
 כעוה השער, וגם כל בעלי חיים האלמים נקשרים כמעוהים
 נתקן ונרצו הש"י, כמראה מנואר מעליהם המאדעים ועשבו
 על ארץ מזרים בנצחו יתבדק ונרצו כר הערוב, וכן בנצלה
 כמשיים ביחלף ורבים בלבו. ומעטפת מנואר שלב דבר המנוקק
 אינו חדש רק בערכו שאין אנו יודעים רק הסכה האחרונה
 המחדש ארזה לנעו. וראשם בערכו יתבדק אין כולו חדש ועל
 הסכות הקדומות כבר יצאו נגיש ומ' (החלים ק"ט) לנעוה
 ה' ודק נצב בשמים ו', ומ' (המסוד בעל חו"ל ג' ה'
 משער הכעוהן הקדמה א' ע"ש בחריכות, וכן נמצא בלשון כרוב
 נבואות העמוד בקדוש עבר בעבור שבערתי ית' כרי כלו כבר
 יצא לנעוה ומקדש מרשית הכל לפי לניו, ומ' (ש' י' שכל
 ועשה קודא סדורות מראש אלו ה' (ישעיה מ"א), ועי' במורה
 ר"ש פ"ב מה' ז, וזה שאמר דוד הבקך ע"ה אשרי הגבר אשר
 עש' ה' מעשמו ולא פנה אל הכבדים וגו'. רבות עשית אהה ה'
 אלהי ונלאוהו ומתשומדך אליו אין ערוך אליו אגידה ואלדמה
 עמו מספר (החלים ה'). ר"ל שאשרי האלהי העושה כה' ולא
 מה לבו נעוה הרעשים המתחזקים בעוועות כזבים לנגד שידעים
 וסכסכה כאלו ית' כא' ר"ל רבו ית' חזון ידועה כנגד, שאין
 הדבר ק, רבות עשית וגו' עש' היות שסך רבים מחד כמאמרו
 כעלילות ה' והנחשו כל המתחזקים נדמה לנו חזון ידועה ודק,
 סינו אליו, ר"ל בערתי. אין ערוך אליו כי בערתי כלם
 נקשרים כמקרים אהה מה שגלה שלב אנושי לנשיו ואין סס
 יוכל לדבר לו אגידה ואלדמה עמו מספר. וקצוב לזה פירש
 החסיד בעל חובה בלכחות זה הפסוק בע"פ משער היוד. כי
 כולם קשרים קשרי ארץ בקדוה גדול מחד בשעף רחי, וספון
 כל המעוועות בשעולם, אין מה שיפסודו ובה' ואילו ה' האלהים
 וראשו והרגשו והמתכווין אשר מכה טעם, הם הקדוה
 נתקן המקור מעליו ידעים ה' האלהי נקראת ידועה בנחמה ונעם.
 אך ידועה האדם לא נקראת ידועה רק בשיחוף השם, וכמו שלא
 ידעים ידועה לנפש' ועכ"ל אמר בדרך העברים ידע שור קטש
 וגו' (ישעיה א') כי ה' ידועה האדם, האמור הפלגתם בלש' וכו'
 וכתמים ככלי מדע וכו' ומוחר האדם מן סכסכה אין. והגנהו
 ית' מקפה אורו מכל פנה ופנה ומקפת חבריו ובקדוהן בין אלק
 כחיותו בדיוק גדול. וכמ"ס כי עינו על דרכי אלהי וכל נעדי
 ר"ל על מעוועות האדם הקטנות והמתחזקות שסך עד מתקן קן
 הם תרועים ומבארים מחד, וכמו שהמחנה בלתי תכלית ק'
 ידועה. והמטר ומגיד לחדס מה שיש (ענום מ'), ונאמר חיי' ה'
 המתנה העוועות על דעת האדם הגוי ודעו נאיש ית', ונאמר ר'
 האדם שהוא חלק אלוה ממעל שעל ידע ודע כל פעולותיו, ובכשר
 ראשית חמשה בשם הספיקה מביא משל לאחד שטיה כשי
 בה נתן ובכשר אל הכתן סיה הכתן אומר לו קן וקן בעשק סיוס וקן
 וקן דברת וקן לא קרית מעשיו וסיה האלהי הוא אומר
 כי מנין לטיון של מגיד למתן כל אודותיו וסיו אפרים' ששם
 שנעולם הם הכתן אלה כשי ואלו לא ידע הכתן מעשיו.
 ובמלה מנואר כג"ל על שפת האדם, והדמתי אחר ה' הקדוה
 ודע, אהה ידעתי עשתי וקומו נתן לרעי מרעהו (החלים
 ק"ט) יתקן שהוא רמו לנפשה סיה רעו כנעשו) ארצה ורעני ורית
 ספידות המעששים שהוא מלאוהן זר וכו', כלומר שהקדוש
 ספכד אהם כר מקניב ולק יודע על מעשיו. ומעטפת מנואר שלב
 אמונתו אין מקוים עשיה לא מן רבי טעוה

אית כלי מה שישמך לו המין הוא, ומה שמדק
 יזרר עד שקבל אורה השכל נתן לו כח אחר ירכיב זו
 יתשוב וישתכל כמה האפשר בו עמידת איתו ותמירת
 מיט כלי שמוה האלה הוא. אמנם שאר המתועות
 הנפלות באישי המין הם נופלות במקרה ואין זה אלל
 ארסו כההנהגה מהגוי וכו' ע"פ. והטובה מזה כי
 מלבד האורה הכעביה המיומה אשר בה והנעם המין
 כלו יש סם דברים מתחסיים לאישי המין ההוא באחד
 משני פנים. אם שיתחובה לכל אחד מאישי המין כפי
 מה שישמך לו המין הוא, או שלא יתחובה לכלם רק
 יתיוחד בכס' איש בלתי איש. והנה בלמרו אינו יודע
 אחד וכו'. כיון לשלול ידועה הבורא האמתה מזה
 האיש הרמזו אליו מלד מה שהוא הכרפי לה' המאפעס
 בצורה ההיא המיומה. וכל עקן שראוי לשלול ממנו
 הידיעה בדברים המקריים המתחסיים לכל אישי המין
 פעמי' הכוהם והמעשים המתועותים לכל מינו. כי הנה
 הוא לא ידעם מלד מה שסך בליה איה הרמזו אליו.
 וכ"ס כמעשים המיוחדים לאישי בלתי איש, שכהי הם
 רמוקים מחד מן הידיעה להיותו משפסם בלתי שזה
 בכל אישי המין. וזו היא כוהת אמרו וכל עקן שישמע
 שלמתך ויראה המתועדן עקן הכרעוה והשתחווה
 ויחר התעוועה הכרעוה הרעילות כמה החלטה
 והחממה, וכמו שמכר בשני סימן ל"ו נשיאוח גביני
 העינים וכו'. אך אמנה אם היה פלם ומחזי משפס
 ציד הפילוסוף היה בלי ספק משיב אל לבו כי לא
 כל דרכי הקטוה יתשוף אך יש לפלם שכלו סוף ונבול
 כל יעברכו והיה ממוהן ית' פניו ירא מעוועות אל
 האלהים ולבו ירגה אימה היה כופר איה שוקל איה
 כופר את המגדלים הגבוהים, הלה הבה, טעמו,
 ידיעותי והנגהתי ית', ואך נלעב לשון אין ביה שם
 בשמים פיה. והרעה לנעוה על עקן יש דברים יכר
 לו אל הר המור הוא הרב המורה ז' צערוה נש'
 החלק ה' ה' כ' שם יתנה זדקוה ה' בנאמרו. וכלל
 הענין אשר אמר איתו בקבירה כי כמו שלא מביג
 אהמה עשמו ועכ"ל ידענו שמתאורו שלמה מכל מילוחות
 ולה יתעבר עתה על חסרוה ולא שניי וכל הפעולה
 כלל, כן עס היותה בלתי יודעים אהמה ידיעותו
 משני שיהיו עמו, דע שהוא לא ישיג פעם ויסכל
 פעם אחרה, כ"ל שלא יחדשו לו מדע כלל ולא יתרכה
 ולא יגיע להכלית ולא יעבם ממנו דבר המתמלחה כלם
 ולא חכבל ידיעותו אהה טבעיים, אבל האפשר
 מנאר עס טעב האפשרוה. וכל מה שיראה בכלל אלו
 הדברים

כבר ולא מן עגלות האדם ופחיתותו אשר עגד זה אמר אין
 נפק אלא ללמוד להפטר כשעלי און . וזה מלך סמך שעה
 בשרט בשא אל לך אין ידעת כבודו ופחיתותו מנחמך על
 ארע וכן ידוע , וכה ה' נצח עליו נזה ומכניז ומאזין ורוח
 פליליתיו וכל מעשיו יסוד טעמו והסודי והכוה דורש יחד .
 ואם יטעון שמתקבץ אינו אחרת עולים עם בחירתו אשר נתן
 לו לשמוע והאשר ביהויה עשיתו מלוא ה' לו 'במחשבות , ואם
 לאוהב חקקו נתיב בין ידיעת ה' המקצת העבר והסודי ואך
 לךך יתוד . זו היא אלהת אלוהים ובחירה שכבר עמדו עליה
 האלוהים כמו שאמרנו במקום . וזהו אלֹהים כפי דרכו והוא
 ידע מקומם , וזה אלו וזה חייב בעדך אֹהִים חיים והרי אלו
 נחבשים נחמס . אף כי דעתנו להכל דמה בעדך דעת עליון
 כמה היא ונחמה וזה יענה יזיר ליוצא לחשוב מהשנות בהם
 כמו שלא יתאחר גבורן להחבולה החשוב כי כירד היא ,
 ק לא נוכל להכין עם מעט הדעת שנקבצו אין ' שועל גם ,
 והאשר נהב הכנפ'ם ע"פ ה' מל' האופק ומיני צום בלשון ,
 בשם שאין להשיג אחרת כבודה שאמר כי לא יראה האדם ודי
 היותו ' ק אין כך באדם להשיג דעתו על הכורה יח' ,
 ח"כ כבודה כי לא מתחבתי המתחבשים וגו' , ע"כ . והכני
 סודים לנרד בהם במחמ'ם' וזה נדבר עוד אם יזכרו אֹהִים
 חיים . והכז די לגו מלעלי מורדה הירד ורבותו אשר עתן
 ואם ה' יוכל גם ואשר לכבו פונה אחרי תאווה עולם ומתקדן
 מהתחבתי ועדומתי אחריהם יתרו וכח' א' יתרון כסיל
 בתוספת כי אם בהנהלות לבו (משלי יח) . ונאמר (הסליכ ל')
 באם בעל לרע בקרב לבי אין חדל אֹהִים לגד עיניו (ר'ל'
 בחדת הכמנה כח' המהרש"ם בשם מדרש ילקוט) . כי הסליק
 אלו בעיניו למחול עוט לשנות , ה' עשה לו חלוקה וטענה בעיניו
 הסמכה והכתיבה הסוכמת דרכי תאוותו והאפק אשר נקבצו
 יסוד עיני שכלו ולא יראה אלה וטענה עטמם הירד כדי שיא
 סתן מלוי . ולגוף זה ודאי שלא היה מתאסף בעטונה שק
 ולא היה פונה לבו לבקד קושיהו ללפי מצב אליו וליותו
 גבן ותכס אין כבוהו בלא דאי לבקד דעה עליון ומשגרו .
 ודמה לאכר (ר'ל' אדם טהור מעובדי אלהים) אשר עברו בין
 וזאת מחשבותו כחוק ביתו מיהו דרכיו כלפי סתן ומעשיו
 ויעניו לא זכו בעיניו ובפעולותיו ישיב סתם , כן במחשבת
 סתמותו לבו ומרום עיניו יא מרום עיניו אל קדוש ישראל ,
 ונאמר שירד בהם בעיניו הטיחו והסמכה אמר נקבד לבי ר'ל' עין
 מבין טעניו חלוק סלל , כח' רח' ר'ל' עין

הדברים מהבחינה הוא לפי בחינת מדענו אשר לא
 יתחמק עם מדעו כי אם בשם בלבד . וכן הכוונה
 שאמר על מה שכוונה אחרת ועל מה שישאר
 שהוא יתברך ביין אליו בעיתוף . וכן ההפכה שאמר
 בשיחוף על מה ששגיח אחרת עליו ועל מה שישאר
 שהוא יתברך ישיגו עליו . והאמת א"כ שעיני ההשגחה
 ועיני הידיעה ועיני הכונה המיוחסות אליו בלתי ענין
 המיוחסות אליו . ובשילתן שיהי ההשגחה , או ענין
 הידיעה , או שתי הכוונות שישקבץ עיני אחד . ויבוא
 הספקות החכמים , וכשיודע שכל מה שיוחס אליו כדל
 מכל מה שייחס אליו יתבאר האמת . וכבר הגיד ההבדל
 בין אלו המיוחסים אליו ובין המיוחסים אליו באמרו וגל
 דרכים דרכי כמו שקדם לנו זכור ע"כ' . גם בעל
 העקרים מאמר ב' פ' ב' גו' הולך לימין משה זרוע
 חפלתו יתברך בעליו מדרגת הכונה והאין המיוחסים
 אליו על המיוחסים אליו , ויהי ידיו אמונה במשפט
 ידק . ואם ישב הרב'צ' ללמוד אח מושל בספר
 מלחמותיו מאמר ג' והעלה בידו דעת מוצר לאחיו
 פנתה הידיעה , כבר חפס עליו בעל העקידה ה' וירא
 שער י"ם , באמרו שהרב'צ' השמדל לפשר בין
 הטילוסוסים לבין החורה האלהית ששר מה רחוק
 מהשקר וקורבו להפסדים רבים , והחסכה לחלוק על
 דעה הרב'צ'ם ז"ל השומע אמרי אל וכו' . וכפ' שמת
 שער ל"ה כחב ויחד מהיה לך על אחרך בללתי שמוע
 דבר ממה שאמר הרב'צ' ז"ל בזה ובכל כיוולא בזה
 וכו' , עד תחבר ולפי שבאדרט סחרו אלל אדרה הם
 ובראה וגו' שער י"ם , עד דברתי בעיני הידיעה
 האלהית הכוללת והפרסית מה שבידתי בשער כ"א אלל
 העקידה , שהם מקומות מיוחדים לזה לא אחרת לדבר
 וכו' , ע"כ . אך רב'ן חסדאי בספר אור ה' מאמר
 ב' פ' ח' הקיץ עמו ולא ענה על החולק המכר שייזין
 שמה . ואולם כל אדם אשר חזו בו בשליטי מהפך
 המלחמות הכל' פ' ג' אשר יהודו לביסול דעה המורה
 בגמחת השיחוף בין ידיעת האל יתברך הידיעה ,
 כיכרו וידעו כי לא יולידו פעמותיו אלהי ביוסול האלוה
 בגמרת מבין שתי הידיעה , אמנם הכוה בדבר זה לא
 יסבן , כי עם היות שם ידיעה נאמר אללו בסיוסוק
 הלל גם הוא בשם שיחוף יקרא , כי השיחוף יתקן
 לשני מינים , האחד מהם יקרא שיחוף גמור בהשגח ,
 והשני יקרא שיחוף סתם והוא ממוזע עליו המיוחס
 הגמור להסמכה , ושם השיחוף ידק עליו יותר משם
 הסמכה . והנה להיות שם ידיעה בשמי אלו הידיעות

מסוב

הענינים , וכל זה האמת כי על בראוי ונגדול טובו , שאילו היה
 בקדישם על עיני אחד והיה כדור כשע , לא ייזיר עבר ולא עוש . וה'
 יסב לנס לזו שגמלו אדו . וזה מלך עשרת דברי חו"ל שנקרא אבות ס'ג'
 וכל לפי רוב המעשה . ע"כ . כי בנה חסום רעות היו עגד פני
 הסוים בעיני מיוחדים , באמרו שאין חתן לך בעמשים מיוחדים אף
 לזה אמר סלל לזו , כלומר שאין שום עטמם לא מן שני סדיעה ורבים
 מקדים ה יתברך , והכל לזו לשני כלומר כל קרט וקרטיו סתמוסן
 שמתעטע גימס נתנו ואלו יתחדשו לו שום ענין כאמור למעלה
 וישאר ענינים , ר'ל' אין ידיעה מערכת היותה ענין לעבוד או
 מאמר וסיה שפולס הוא אמר שהם כבחינה ביד האדם , יען כי פלגית
 כבחינה היותם למען יתמרו תקי וטורחיו למען ייש ב

ואם יאמרו הפילוסופים שהוא בראך הם אוסרים זה על דרך העברה, מפני שהוא עלת העלות כבריאת כל נברא, לא מפני שהוא בכונה מאתו, ולא ברא מעולם אדם כי העולם קדם ולא סר האדם נולד מאדם שקדם, מתרבות בו צורות ומונים ומדות מאביו

קול יהודה

אוצר נחמד

לס. וז"ל ונכנס השולם נדון, ר"ל שיעקר הכריאה היתה לנכד לו, וזה לפי שכל לפי רוב המעשה, ר"ל שיעקר ואשר האדם ולדקתו לעשות מעשים ידועים היואלים מפי עליון ולפי רוב המעשים טובים או רשעים יהיה רביו הנמוז והטעם לא דעת הטילוסוף שזכרנו: שהוא בראך. וע"כ יודע כל פרע ופרע שיש בלדס שהוא נצלו וכענין שנאמר הטועט זון בלא ישמע אם יולר עין בלא יכיש: דרך העברה. דך דמיון קרוב לאחזי וכה דכרר הטובר זון לו קיום ומשיח: עילת העילות. ובה הכרואט לבל הכפות וממנו נהשלטו כל הנכרואים ממילא מלך חיוב ע"כ לא ידע הפרטים, וזה דרכו ככל לנו: ולא סר האדם נולד מאדם שקדם. כנאן לאחו כסךר שארי אנו רואים שבאדם נולד ומתחדש מאלדס אחר וזאת מואחר וזה הכרואטן מי סולדו לא לא הכנס מאלדס מאב"כ הוא היולר הוא הכורא הוא עשור ויכונוכו. ולה שנה באלתו ולמר שאין כאן אדם הראשון אבל כך הלכו הדורות ולבי' העלות וסוף. וזה שואמר ולא סר האדם נולד מעצמו. מאב"כ ולא נאלטו הלא הטילוסופים עתים מודים שעלות ועולתים אין תכלית לסך שקך, וממ"ס הכרואט ז"ל צוור"ל רלש ח"כ ס"י שנאמר שום היה כנס לוח וזה לוח עד בלי קין וסוף הוא דבר שקך וז"ל שילומן. ומכר שאלין זה רק כנסים שבגטס, מאב"כ סולדת איש מואיש יהיה האכ כנס לבנו במקרה בלבד. וזה חלוק על הכל ורעות רוח, יהיה איך שיהיה ע"כס הן תחלס באליו ולא היה שאלין זה קצ"י אדם המוליד וכן אחרו וכן באליו, וכמשל דבר אחד הליו על הכרו וזכרו על הכרו וכן הכנס שבגט"ס ריך שיעור כסוף ליתד תקועס בל מטוע. כך ע"כ"ס ריך שיהיה אדם הראשון לא נולד מאדם והוא יור כפיו של הקד"ס וממנו הולדו המולדות להקיר על סך אבותיהם וכבר זכר מזה המשל הכר בעל מנהג מלכות בשער הסוד סוף פ"ב, וכבר הביא הכרר במאמרו ס' ס"י ז"ח מופה ברור על שאין השולם קדמון, ובפירושונו ביאלתו המופס. וכענין הוס ויכן בכל מיני בעלי חיים וכל שיש שהדס וכל ויקר עכש שמאחר שאחד נולד משני שקודס לו גביע היכר לנכרר חלמיה הוא הראשון שנברא במעשה ברואים: מתרבות בו. ומה שכתבנו בו וחס ארבעים וסודות אש אויר מים עפר: צורות. סס כחות טעם: ומונים. ומלואין וין מוגז וסס הליחות שבאדם אשר אמרו מרה שמוגזו מן ארבע ליתוח או מרות, וסס מרה אדומה. מרה ירוק: מרה לבנה. מרה שחורה: ומדות. מדות טעם כחמיה ונאות או רלון ועטום וכיוצא כוס, גם מדות הגוף בגודל ועובי: מאביו

מכונ המשותפים ונפרט לרוחק מלדנתו יתכרך ממדרגתו פעם השלמות והכבוד וזכנו אשר אסר עולמו בסוף הכרך, ועל כניכותו עב בנילוורו לספך קבלת (סיומן ה') על מה שכתוב שס אל תהיה על פיך ולכך אל ומהר להזיף דבר לפני האלהים כי האלהים בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו דברייך מעטים. אשט יביע מרחוק כי קרוב הוא מכת השימוף הוא להמלא בין ידיעתי ויתכרך ידיעתינו ההלופים כלס המזכרים למעלה. ואין לו לרלב"ג שום הכרח אשר למעט העוז כרין מדיעתי ויתכרך בכל הלקי פרטיה. ואני יתן והיה לבנו ליראה מנשה ולכלתי עברו להרוס גם ועוים שנבו ממנו עד שהוכרך ע"פ עינו לשנות אה הידוע ממשמעות הכתובים ולעווח אוחס בריונו. ועמה אחי אה מפס לוי לא תפקוד ואת פירושו על הכתובים הים לא תשא בתוך בני ישראל: ואם יאמרו הפילוסופים שהוא בראך וכו'. וזכר כיואל עב כרביעי סימן י"ג: מתרבות בו צורות ומונים ומדות וכו'. הן היום הקרבתי אה הטעמי הריף המאריך על המקלר כי לא ילמתי להחלפק לכל הטעוים הנגבים עלי. ועמה אליך הקורא אקרא להרב נא אלי לך עד אשיח הדום לרנדיך הנעווח מתיאחות ומועילות להבנה מה שזאחטו עליו ולבכתך לא יזר נעךך:

דע כי כל תושב מחשבות לעשות בזהב וכסף ולטעם כי הורש נחשת וברזל, וככלל רוב בעלי אומות שבעולם עשו כל מלאכתם על ידי אש משוער כפי זורך הדבר אשר יפעלוהו, והוא הכלי הנאות אשר יתחמו בו החמר ויובן לקבל רצויו של אומן. וכמשל נבחרתו להמאיו החמר הנעצל זורחו המושכלת. וע"כ אזהרה לא תשערו אש כלל מושפוחים ציוס השבח לחלק יאלה ומכל פרטי מלאכת המשכן הגללים בארבעים חסר אחת הוא לבדה חכרה. כי הוא היתה אש כל יתר המלאכות או רובן וכלי נאות לכן כאמור. והיא סמניה כלים מכלים שונים לכל אחת ואחת מהנה ויהי כי להנאל הכנסה ודמיון בין המלאכה והטעם כי המלאכה משרתת לו ולהדמות אליו היא משמלת

חמד בכל פעולותיה. ויהי כי ראהה כי גדל כח פעולתו בחלמעות ההוס היסודי המשוער בדבר דבר כפי זורך עובי החמו או דקומו הראיו בו אל קבלת הזורה אשר לו יאלה. נעתה אל הדרך הטבעי והוא החמר הסס נלא אזה אליו, כי בחמנותו והי ידי המוס האשוי אעשה לי מאלכה כחמו. ורלש על היכן גביע הכ תחנותה המלאכותיות האומרה בלבבה אדמה לעליון בשני עטס אל עטס אחר כאשר עשו בעלי האלכי"מיהא, כדבר סאכר מאמר ג' סימן ל"ב אשר עלימו חסוף מלחו לאמר, הכמיים השבו שישערו האש העצבית במתקליהם עד שיהיה הטעין להם מה שפירו ומהפך להם הטעמים כאשר העשה אש ההום הטבעי וכו'. ע"כ. וכעת יאמר לפי דרכנו שמן הטעם הזה יתואר ה' יתכרך שומס כמו שכתוב כי שמש ומנן ה' אליהם: ובעל במחברו כי ה' אליהם אש אוללה הוא. ומראה בעוד ה' כלא אוללה ברלש אהר. ללמדנו כי מכת שפענתו ויתכרך וישלמו הפעולות כלן קן סכפיות הן מלאכתו. והאורה גם היא נמשלה לשמש. כי נר מזהב וסארה אור. ובחמוזר השמים מספיקים

מספרים כבוד אל יתבאר אמרו חרות ה' המיטה
 לשמח המורח שם המגולות השמש , המלאך ביניהם
 יתבאר ונלואם דבר הכסס אל"ק"ץ בספר אילת
 אהבים בראשיתו , והחבר עלמו הורה על זה בשי
 סימן ז' . וכוונן מן המשלה לאש הלא כס דברי כאש .
 מהלש יאלו והאש תחלסם (יח"ק אל"ס) , שרצה זו
 ע"ד ביאר המהרש"ם מדידת עומק על עובד ערמו .
 והנה פעם המסלול הזה לפי שפסחו להיות המורה כלי
 אומרו של הקב"ה בנביאתו של עולם וכאלו עשה
 באמצעותה הנביאה הכוללת . כסדר הנעשה חתח
 בשמש ביצירה החלקית טבעית ומלאכותית על ידי שפי
 ככלים הראשיים האלה . ולמען חתק אזק שפן
 מנחיותו הקבוע אשר יתנהג עם בצפונותיו כפי מה
 שתינו שומרי חקיותו , ויטלה ממנו שלמות הבנה
 בדברי הפילוסוף שנתנו עם ביאורם , הסבה ושמע
 הזה לא אש אשר עלה מחקירת קתה הפילוסופים קיום
 מציאות שכל גדול פועל בהשפעת האורות היוצאות .
 וכשני דרכים יאלו אלינו בענין אילתו מאשר למעלה
 הימנו . זה לדעת י' סו"ט"א וזוהמ"ד יתחלש
 הנבדלים זה מזה בסדר המדרגה דרך עלה ועלו עד
 צואת י"א קתה האילנות שהוא השכל המורכב הגאל"ג גם
 הוא ממלאך אחד לבדו כמשפט חבריו הקודמים ,
 שאין מלאך אחד עושה שהי אילנות , ואין שפי
 מלאכים שמתחפים בנאילות אחת , וכוונן שיעב' ברביעי
 סימן כ"ה . ונחבאר עניינו בספר העקרים מאמר ג'
 סימן י"א . אמנם הרלב"צ בספר מלחמותיו מאמר
 חמישי חלק ג' וביחוד ס' י"ג ממנו גור אומר שיש עם
 אורה רשפונה אין לה יחס רביעי באחד מחלקי העולם .
 וישפשו ממנה ראשונה אורות ימאל להם דבקות מה
 בצבדכ צבדלק העולם וסם מינעי הגרמים השמימיים ,
 ובאמצעות כלם גם יחד תושפע אורה ימאל לה דבקות
 מה בחבר השכל ובאמצעותה יתשפע האורות היוצאות
 על מדרגותיו . והאורה הזאת השפלה שבאורות
 הגדלות , היא הנקראה אל"ם שכל העולם , וזה שמו
 אשר יקראו היתר עם הפילוסופים מאמר ה' סימן
 ד' שכל פועל אלהי משכיל חוקן האורות . וגם עם
 סימן י"ב יקראו שכל כללי . והוא לדעת משגי ומשכיל
 יחוס אל המלאכות השפלות כלם ומדרס ישימם .
 ותעל בדרת הרלב"צ לומר שאל המלאך הזה רמו
 חו"ל באמרם ששמו כשם רבו להיותו משותף לאל
 יתברך בהשגה יחוס הנמלאות השפלות בכללות , עם
 יחוס שאין בינו לבין בוראו יתברך , כי השגתו
 יתברך היתה ביחוס הנמלאות כלם העולמים והמחומים
 צדד היורד שלם שאפשר , מה שאין כן בשכל הפועל
 הזה שאינו משגי רק הנמלאות השפלות כי ביחוסם
 הגרמים השמימיים אין לו השגה זולה השגה החסרה
 שיש לעלו בעלתו . והשכל הזה הוא לדעת פועל
 היצירה באמצעות החוס היסודי המאל צורעים אשר
 יתשפע מהגרמים השמימיים באמצעות הכוכבים על ידי
 השלכת ניזוייהם אל הדברים אשר כבאל . והחוס הזה
 המשוער דבר דבר מאלו הדברים יתקטפו בהשפעתו
 גל הגרמים השמימיים כי עניינו חלוי בהתמנות .

וההתמנות הוא מדברים רבים יתמנו יחד , והוא
 צמדנת הגלי אל השכל הפועל שצרכו כי למי מדרגת
 החוס הוא יוקן החמר לקבל רצויו . ובמדרגת העובי
 והדקות צמוח המחדש מהרבה היסודות משה החוס
 היסודי הזה אשר יתפגעו בו בחומס קתום מקתום כן
 יהיה ענין האורה החלה עליו . כי יחס החמר אל
 החמר הוא יחס האורה אל האורה . יען לל ימנע
 השכל הפועל מלחמ אורה נאומה לכל אחד מהמזגים
 אשר הוכחנו אל מול קבולה . וקרוי לזה חבב הרמב"ם
 צבדכות יסודי האורה ע"ד צבמוח שחשיבנת הגלגלים
 יתחברו ד' היסודות והיה מהם שאר גולמי בני אדם
 ונפש חיה וצמח ואבן ומחכה , והאל חקן לכל גולם
 וגולם אורה ראויה לו על ידי המלאך העשירי שהיא
 האורה הקראת אישים ע"כ . ומאלו לשפת רלב"צ כי
 מינעי הגרמים השמימיים הם המשפיעים בין כלם
 השכל הזה הפועל בהוים . והגרמים השמימיים יתשפע
 כלם החוס המשוער אשר הוא כלי אליו להשלים את
 המזג בדברים צבדים מפנים שונים על מנת לקבל פרם
 האורה הנאותה כפי הכשר בית קבולה . ורובו חלו
 הדברים יוקטפו לאחד אחד מפרקי המאמר החמישי
 המכר . והנה על השפרת החוס הזה בטבעי המלאך
 אמרו קול ה' חובב להבות אש . קרוי למה שכבד בו
 צעל מה שלום מאמר א' פ' ז' שהוא יתברך משער
 זה החוס הבהוה גורר אורו כמו החובב דבר מה
 הכיין אורו באופן שיהיה נאומה לשפרו בבנין הוא
 ועל ידי החשיבה יועברו ויגובל בחמר מיוחס אל האומד
 המלאכותי , ע"כ . גם צעל העקודה שער ל"ד פירש
 חובב להבות אש אשר בחומס יתהוו כל ההיות בחאמר
 יתברך , והוא גם הוא שער ל"ב ביאר מה שאמר
 (ישעיה סו' י"ד) הנה אכבי ברחמי חרש עושה שמה
 פחם ומזויאל כלי למעשהו וגו' , שהוא יתברך ברא
 הטבע על ענין החרש הנופה כחש פחם ומזויאל כלי
 למעשהו . וזה למה שמוזיאל כל היחויטי ע"י החוס השמשי
 וכו' , ע"כ . והנה להיות החוס המשוער שופע מן
 הגלגלים באמצעות כוכביהם על ידי השלכת ניזוייהם
 בהסכמה גם יחד כמדובר . יהיה שעור החוס הוא
 מתחלק כפי חלקו השלכת היעולות ההמה . כי אישי
 דומה החוס המשובט מהשלכת יזון מכה ביותר לאשר
 יסובב השלכתו על אופקים חרשים מתפורסם אל
 יודעי חקות שמים . והתחלפות השלכת הניזויה יהיה
 כפי מה שיתחלק מצד ערבי הטוכבים דרך סבובם חלו
 עם חלו הנמלאות השפלות . וכה אמר החבר
 ברביעי סימן כ"ה כי רבנות הדברים הוא סבוב
 הגלגל וכו' . ובחמישי סימן ז' לא ימוש ספור הדיבר הזה
 מפיחו . ואלם הערכים האויים מהם חדלו לפסור כי
 אין מספר , כי מי אישי החקן להאיץ במספר אצל
 היחסים המחדשים במערכות אליהם חיים . וכאמאר
 הכורי בחמישי סימן ז' , ואחר כך אדבר עמו בערכים
 ההם הגלגליים והם עד אין הכליה מרוב , ע"כ . והלא
 כה דברו של הראש"ע בחתלה ביאורו להסר קתום
 באמרו כי לא חמאל מחכונה מלאכה השמים נמשלת
 למחכונת חרמך רנע אחד ע"כ . והציפה לראות מה
 שכתב

הוא חסיה ה'יורה' אשר יפעל אוהו, ולפי שכבר ישתנה זרע הזכר שיעטפו זרע הנקבה שאינה ממינו לחסך החלוף אשר בזרעים, הנה יקרה מזה שישוב חוס הזרע הזה במדרגה מתחלפת לחוס הזרע אשר יעטפו זרע הנקבה שהוא ממין בעל הזרע. ולזה יעשה הפועל הנבדל מאלו הזרעים היות מתחלפות עכ"ל. ואם כה יאמר שהחלף הזרעים יתכן איהם בין זרע ובין זרעה. שיהיה זה סבה להחליף ולהמיר שיעור החוס היסודי כמדובר. כן משפטו חרלנו בחלף מוצ נקבת מים. אך במשפט סדר הבדלות שאני מונה בין מדרגות הלוחים. ואולי על כן אמרה תורה אשה לו עז כנגדו ומר שיהיה לה מוצ שזה לעומת מוצו, כי מזה הסכמה ימיר החוס המשוער כראוי ולא ישתנה מזד התעודות זרע האשה אל זרע האיש. ומן העצם הזה אמרו חז"ל שימא חלש אשה הגונג לו. ולא זו ביטע סודו במארו לו וזלר. והזכיר אחרות נחשו צעבור סודו ההוגה. וכן כהב ש'מפטים כי חבואת הארץ השמנה בהשמות המקומות על כן נבחרו בני הארץ לכהנת עולם ולא בני משא חיה הוא הסוד. והמוז היה אשר זכרנו על מזד הזכר כן מפלח הנקבה יש לו הרבה בעלים כנגדו להחליף ולהמיר אחרו טוב ברע או רע כטוב. וגם מוצ הולד ישמא לעומתם עודנו עוזר בבטן המלאה. והם איכות האיריים והאלרות והמוטות והמימות. ואולי גם מדות ההורים שהן חבוטות נפשות קבועות כגבש בקשר לחיין מרוב הרגלם בהם יעשו רושם חזק בגוים כמו שגרהה הגוף המפעל מאד מקבועות הגופש בשמיו מזליותו בששם הכעס והעצב וזולתם מן ההפעלות. ולאפשר שגם יתיר הקרובים מאד רגילותם עמהם כגדה שמדוד לעלמם בה ימדדו לאורים הללו להקנות להם מלאכות עולם גוויי מדרות אשר התחילו אותם ויחפשו להם מהכבה רושם מה בגוים וממע אל זרעם עד ישתנה מפליו החוס היסודי המשוער על הדקר אשר זכרנו. וכל הקרב הקרב בקרובה ז לרגל תמיד יהיה כמו חמיין בשמיו מדות ההורים התדירים אללם אשר פיהן ישנהה מוצ הזרע כמדובר. ומזה שכתבו חז"ל הנושא בה אחותו לדעת מי שוכבר דתה אחותו דוקא כי כשתה האה והאחות גם יחד הרגל ממחיד מרדנה מדמיות על פי מדותיו לעשות רצול במצבה עד ישתנה מפליו החוס היסודי זרעם בעלה אשר חושש לו כאמור, ובכן יהיה דמיון הגולדים ממשה מעיין דוגמה האה שהיה הרגלה עמו, וכאמרו חז"ל ש' יש נוהליין רוב בניו דומים לאחי האם, ובכן כשמשא אדם בה אחותו מאל מין אח מינו ויעבר ממנה התחלף בשמיו לעתה מוצו כמו שזכרנו. ומרל החכמה ז"ל כי טוב הוא להעביר השקפתם בכל זה צבחיית הששה לבד, באמרים שישם אלדם בה אחותו ושהבנים ידמו לאחי האם ולא שבו לשם אל בת אחיו, גם לא אחתו שידמו בבנים לאחי האב, כי אמנם שלימות הולד ישמשא לעמשה לדמיון חבואת הארץ המשמית בהשמות המקומות כדבר הרב"ב במה שקדם. ואפשר שכלל ג"כ בדברי החבר סימן קצ"ו בלמרו ולא ישמשא בה אלל כראוי בהגות הזרע מתקום הרלוי ע"ל. כל זה נשמיי בהכמה להסיר

שכתב בעל ספר ה'יורה' פ' ד' ח"ל. שמי אכמים בוות שמי בים. שלש בוות ו' ד' כ"ד. ה' ק"ל. ו' ת"ש. ז' בוות ה' אללים ולרבעים בים. מבוא וליך לא וחשוב מה שאין הפה יכול לספר ועין לראות ואזנים לשמוע ע"כ. גם החבר צרביטו סימן כ"ה זכור וזכרו. ומה גם שבה הצרביט לבא השמים אשר אם יוכל איש למנות מספר הצרביט האווים מהם, גם חלוף מוצ הרעים המתחדשים על ידי החוס המשוער השופע מזה מעליהם ימנה. וכך היה אומר הרב"ע כספר יסוד מורה שער ז"ב, אשר היה שם דברו על שבעת הכוכבים המשתרמים ח"ל. ופטרס זה אל זה משתנה עד אין קץ פעם מתחברים ומעט מהפרדים וכו' עד אמרו ובעבור כל אלה הדברים הנוכרים גם הארמים ישמט כל הגולדים בחלף מהמקורות והאמרים והחיים כי לא יתכן שהמלא משתנה שיה לאחת ברבנות אלף אלפי שנים. על כן כהוב כספר יורה על אחד עשר שאין הפה יכול לדבר ולא החיין יכולה לשמוע. אם כן במספר הזה חף כי במספר רב מחול ימים, עד כאן. ורלע בלמרו עד אחד עשר מה שכתב הר"ל אליעזר צרמיוא שביאור כספר יורה ח"ל ו"א תויות שהיא ענינה גדולה שצבורה כמו והאשחרפים עולה לחתק"ל רבוא ששה אלפים וח"כ חיבוא. והב"ה ית' יורף כ"ב לתויות לדבור אחד מה שאי אפשר לנשר דום כי אין קץ וסוף ע"כ. ועוד נוסף לקח בזה צרביטו סימן כ"ה. וכל דרכו נפחחו לפיך שעריו בינת אמרי הרב"ע במחלה ספר מאזנים ח"ל. ויספרי בתי הקדש מן שמים עד אחת עשרה ע"כ. אמנם להיות כח העליונים בזה סדר טוללה רחוקה, לא הובל עשויו לבדה, בלעדי ענה והכנה הסבה הפרטית הקרובה. כמו שזכר המורה בסוף השיי. על כן החוס המשוער השופע מלמעלה אשר זו כחו להדש המוצ הגולד צרעים ע"י הכשול הראוי העשש בהם להיין וכוו אל קבלת הזורה הנלוהה כמדובר. ישחפו בעניינו בעלי הזרע שאע"פ שבהם יורדת מלמעלה, מנוח להבין מן ההדיוט. כי האדם ד"מ יולידה האדם והשמש, כדבר הפילוסוף. כיון בזה שהאדם המשוער יתחפו בו הכוכבים עם בעלי הזרע, וזכר השמש להיותו המופל הגדול ופועלו מחוסרמת ביותה לרואי השמש הוא מעשה כלם כנגד מעשיו כי אם הלק מהחוקים רבים כדבר הרב"ע במחלה ביאורו לספר קבלה על אמרו תחה השמש. גם אלל אמרו וזרה השמש כהב היותה שרש במחלפת שמים והפליג מאד בשכחיו. הנה ח"ל לפי טבע מוצו על אדם יתחלף צרעה הכוח המשוער השופע מלמעלה. ועוד אמרת יקח לו להחליף ולהמיר אחרו. והוא מוצ הנקבה אשר יעטפו זרע הזכר צרעה כי מדמה גם כן יתהוה הולד העול. כאמרו החבר סימן ז"ה ובשלישי סימן י"ג גם בחמישי סימן י"ז וכמו כן סמוך להחיות הספר בנפקותה שמיה בלמרו כי השכנת זרע והדם חמר לאדם. כיוולא בו כהב הרב"ב (מאמר ה' הלק ג' פ"ג) כאשר דרש דרש מפני מה האדם יולד פעם סוס ופעם פרד. אמר ז"ל הפועל הנבדל יפעל באמצעות היסודי אשר זרע, ולפי מדרגת החוס

לסביר פני הראות לדברים אלו עם היותם קשים קצת להלום אלל מלומדי מלחמה בזמפחים חוחים. ואלס חס אחת נכון הוא שהטיוח הכוח על ככה לא יוכל ההקט להיות סרכן בזוחה שעה. והכלל כי כל מה שיוכל לעשות רושם בזרפן מה בצעלי הרע והדס יהיה כמו כ"ב לפעם זרעס דומס שהס חומד בהויה כחומר. ידעתי גס אזי כי חומר יחמר בעל דרך אריסטו מן החמרויס שבשומרי ששמרתו כי אמנס המהפלטפות סה שחמרטו ירע הדרך לנגדו, ולא לפניו יבא מי שיחמר בשכל הפועל שהגמו הויהו נבדל נאלל ממיעי הגרמיס השמימייס להשפיע הזרות ההולנאיות. כי לדעתי אללס אזי שס שכליס נבדליס וזלחי מייעי הגלגליס, כי הנהח נבדל וזלחה סה לנפלה אללו להיומו סוכר כי הזרות ההולנאיות יוזלחה אל הפועל מכח החומר אשר היו שס עד הנה מסהחרות ככה, מן הזרות האדס אשר חושפע לפי סברתו מהנורס יח' או חמרה ממיעי הגלגליס, כי לא מאלל לו מחמר מנורל מורד הבכרת על הנהח שכל נבדל מיוחד על השפעת זורה האדס. וחפער ג"כ שלל יודה כמה שהגמו על התפשט מחסוות הנפש רושס זרע. להיותו בלחי מתחבר ומהיידה עם הנפש בהתיידה האוף עמה. שהרי יתכוה הרע מן הדס המצטבל כשהוף קרוב להחפך לעבע הנרזן והוא עדיין נפרד ממנו, ולהיות הרע מוחד המוזן האחרון והמומר הוא זר לבעל המומר, וכמו שזכר הרלב"ג בחמישי מספר מלחמותיו ח"ב פ"ד, אף יתפעל הרע בהתפעלות. וכל שכן שיהיה רחוק אלל שמתו ענין קרוביס אשר זכרו. אלל אף להשפיע אוחו בזה עון אשמה, כי אף אמנס שזה הפילוסוף הוא אשר אהננו על דבריו לנלומס, אחו חינון משגוהו ועליו לבקש לו סמיכות דעה בשיהס חיוו כח שהיה מן המהפלספיס. וכל קרבן מנחה דבריו במלה נמלה. על כן כל השבתי מלה דבריה להעמיד דבריו על דעת קנה הפילוסופיס שזכרו. ואל יהיה לבך עוקפק על מה שיהסנו לפילוסוף הזו דעה השפעת כל הזרות ע"י השכל הפועל. כי מאשר ייחשו החבר לפילוסופיס בצחס בחמישי סימן ד' ובקמומות צלמו, ולפי הגרחה סתמו כפרורשו על פילוסופי דורו, כי לא היה מייחס לפילוסופיס סתם מה שלל היה רוח פילוסופי דורו ונהה הימנו. וידענו שזה הפילוסוף הוא המיידה שבהס כמו שביארנו, קרוב לפעוש כי לא יזו מתוך ידס וכל ההחכמותה עולה בטנזן אחד. ועתה כי סוף הלכתי עושח משך הרע להבין לו הדרך אל הבנת דברי הפילוסוף בנקלה, כי יבא ברנה עשא גלומות אורך הדברים אשר האענו, כי משס יהפור וכלל להעשים לו כונת הפילוסוף הזו. ואחרי עברנו על ביאור דבריו בדרך הזחה עד בזמו לקנה גבולה, עוד עוסף וקנה להטעימס ג"כ בדרך אחרת צעתה לחיטה. והנה בדרך אחד יאלו דברי חלני כי להורות נמן הפילוסוף בזבו של מלך שהחלף הנמאלל בפרטי המין איו ממה שזורה על כונת מנין מן גרורה אשר נבדה אלל הפילוסופיס שכל פועל שפועל בטונה ורזון לא בצבס ישעה פעלותה מתחלפות רבות. והביאה

המורה סרק כ"ב מהחלק השני. ואולי כוונו אליה חז"ל באחד (סנהדרין לו.) לחד מובע מלה מסבטות בחתס אחר וכלס דומס זכ לאס והקב"ה מובע זכ אדס בזוחמו של אדס הראשון ואין אדס דומה לחברו שנח' (איוב לח) תחפך חומר חוחס ע"כ. ובגדה סרק המפלה הבבע מוזן הסמינס ביורה וכלן עליון ללבע אחד והקב"ה זר חס העובר בלשה וכל אחד עולה למיו, ע"כ. ואף גס זלח חמר הפילוסוף הזלח ההולך לקראתנו, מה שהראה רביס יזרור ולא אחד בהס דומה לחברו לא מייחס הדבר לפועל בטונה ורזון, רק יהי ממקורך ברוך משהס חס הבריות מלד היווח סבה לזה ע"י אלמניס אשר חליו הס שביס ללכת דרך חיוב ההשפלות לא זולת זה, כי חילוף אשר סרך ד"מ בפרטי האדס אמנס יקרה מפני שמתרבות בו זרות ר"ל כי כמה זרות הולד וכללו הרבה זרות קודמות שזן אליה בחדרנג היולי, כחוזכר בחמישי סימן י' ובזר קדמון ר"ש ע"כ בראשית ביאורו לספר השמע, כי שס יהיה כלפי שומה קריאת הזורה מורכבת כאשר חללו בכהח זרות אחרות. כדומס אשר יכלול זורה ארבעת היסודות. והזומה הטלל עם זורתו ארבעתן. והחי שעל כל הזכרות יוסף החיות. ובסוף כל מדרגות הזרות שהחומר השכל כתיי עליון. כי האדס הוא כלאחד כולל בזורתו כל יתר הזרות ועליו היו כלנה. וחפער ג"כ שיהי סוכר הפילוסוף הזו כי הזרות המזרות הן נפרדות במחית כל אחת לעשות ומתרכבות יחד בזמשן עד שהמלל בלדס ד"מ זורה הדומס נפרדה מורה הזומה, והקב ע"י בזרות האחרת אשר בו. וזרע שמייעי דברים מהפילוסופיס מחגוררים סביב ע"י הדעה ובחורה אלשעון וסיעתו, ולדעת קנה גס הפילוסוף סקופ"ץ הרבה זרות בחבדס על הדרך המיוחד אללו. וזכור נח מה שכתב הרמב"ם ע"כ בראשית על ויפח בלפיו נשמה חיים, ח"ב. דע כי המתחמנים במחקר חלקו בלדס. מהס יחמרו כי בלדס שלס נפשות, נפש הגידול לנשמה וכו עוד נפש התנועה שזכורה הכתוב דברים ובחיה ובכל רומש על הארץ. והשלישית הנפש המשכלה. ומהס יחמרו כי זלח הנפש אשר בלדס מפי עליון בה ימאלו שלש הכחות האלה, ורק היה יחידה. והמחזי בה כפי משמעו ירמון כן, כי יחמר שזר' ה' חס האדס עפר מן האדמה והיה מוטל גולס כלכן דומס והקב"ה נפח בלפיו נשמה חיים וזו חור האדס להיות נפש חיה שיחושעו על כמו החיות והדגיס אשר נפש שירע החימ שרף נפש חיה, מולל הארץ נפש חיה, וזה טעם לנפש חיה, כלומר ששכ האדס להיות נפש בה חיים אחרי שיהי חרש חס מרטי אדמה, כי הלמ"ד חבא בפרוכיס כמו והיו לדס ביבשת, אחר לנחש, וישס חס הים לתרבה. אלל אנקולוס יחיה והוא בלדס לרות מלללל, כראה שעמעו כדברי החומרים שהס בו נפשות שונות, וזלח הנפש המשכלת אשר נפחה ה' בלפיו יהיה בו לנפש מדברת, וכן נראה לי מדעת רז"ל ממה שחמרו כבא ברא נברא שדריה לקיים דר' יזר' הוה משחתי ליה ולא אשחתי אחר ליה דמן חנניו ח"ה

מאביו ומאמו ושאר קרוביו ואיכויות מן האוירים והארצות והמונות והמימות עם

אוצר נחמד

קול יהודה

מאביו ומאמו. כלומר יורש המדות והמגיס מאביו ואמו כי טעם הבן קרוב לטעמו לאביו ואמו ושפתו: ואיכויות. מלשון אף ויכזר, וכס מקרי האדם כעבורו בתולד גופו שבו לא לבן וכיוצא בזה, גם אם יהיה עם הקטן או איש מזון והדומה לזה ממקרי הגוף: מן האוירים. עד כאן זכר השניים אשר באם משתנה אדם אחד מהבדל מזה הפרט, ר"ל מזה אב ואם. ואח"כ זכר ההשקפה מזה הכלל כהולל עמו בשני או רבים, גם עד כאן זכר בשתי אשר יקרה לכל אדם מיחס אלוהי עד יום מותו שהיא מזה החולדה, אח"כ זכר בשתי אשר יכול להגלגל עליו בכל עת ועת, כי בומן שהאיר קר כמו בימות החורף ישתנה קצת טעם האדם וחולד פניו ממה שהוא בקיץ כשהאור חם, וכן האויר טועל באדם בריאות ופולש אם טוב ואם רע כמפורסם: והארצות. ישתנה בני אדם כלפי מקומות מושבותיהם בגבורה וזכר טעמים. כי יש ארץ גדולה בדרום ויש ארץ מגדלת הטיש, ופמ"ש רש"י ו"ל פ' שלח לך, כי מלבד שני האויר מקריחות למימותות התלוי במבד המדיני לנפון או לדרום, שדרומיים אירע זכר חם (כעודע לידוע משם בחכמה), טוד ישתנה לפי מזהם למורה ארץ ישראל או למערב (כעודע להכתיב אמת), והשוניים ייהבו כל הלך וחלק מהישוב לפי משתנה מולות יודעים אשר כורה להם הכוסיין כי ישיעו כחה על הלך הישוב כחמישים שנים, ומזה ישתלק טעם בני אדם בארצות שונות: והמונות. נמשך לאדם איכות טעמו בחימונה או בקריות והדומה לזה מן הכוון שחבר עלו, כי אם הוא חם בעצמו או יסוף זה, וכן אם הוא חמהל בו מוליד דם טוד או חם. וכן לפי כמות אילנות אם רב ואם מעט ישתנה טעמו: והמימותות. הנהל עניי המדינה שמיים מעט, כי יש מגדל המיים ויש מגדל טעמים, וכמאמר ח"ל: עם

שה טוב לעסרך, וכיקרא רבה ח"ל חנין בעשה עולם ישו הגוף אומר למטה והגמחה אומרת לנפש ויגשגש אומרת למלךך. וכן (חובב לר) רוחו ומשמחו אליו יאסוף, יורה כפי משמחו שהן שמים. ואם כן יאמר הכבוד ויזר ה' אליהם את האדם ייורה המועם שהיה אדם טוהר, כלומר בעל המועה, כי היצירה היא החיות וההרגש שבהם הוא אדם, לא גבול העפר וכמו שאמר ויזר ה' אליהם את האדמה כל חיות השדה וגו' ויבא אל האדם, ואחרי שילדו בהרשעה נחם באפיו נשמת היים מפי עליון להוסיף הנפש הזחה על היצירה המכרס ויהי האדם ללו לנפש היה. כי בשמחה הזחה ישיביל ויזכר ובה נשמה כל משה, וכל הנשמות וכתוון לה חיינה. והלמ"ד הוא למ"ד הקיין, כמו (מ"א כ) קר וכל אש"ל, לקונה אותו לדורותיו, קר אפי הושיעני. או יאמר שחור כלו כפש היה והפקר לאיש אשר כי כל יצירותיו היו עקה לנפש הזחה, ע"כ. ואף שהיה הואיל וזרעה האדם היא מורכבת על אחד משני הפנים כמאור און להפלה אם יטול החלוק בין הצורות הכוללות בו. וע"ד מה שכתב ראב"ע פ' משפטים על פסוק ועבדכם את ה' אלהיכם וגו' באמרו כי שלש הנשמות שבהם נזמחה מרגשה ומשתכלה אפשר שהיינה לה חזקתו או כלן רפות או זו חזקה וזו רפה או לא חזקה או לא רפה. וכי בהן יתאלו בני אדם על כ"ו מיים משונים וכו', ע"כ. ונלעדי אלה בלי הפק הכפירה ברב ומעט בכל אחת מה און לא חלתי, מפני שהיא פרידה מקריה כמו שזכור הכתר סימן ל"ט. ואח"כ אמר שמתרבוים בו ג"כ ממויח לפעולתו כי לא חוכל הנפש להעמקם בפעולותיה רק באמצעה האברים שהם כלים לה בהשמתן, ואם יאדע דבר באחד מהם לשמח מונו גם פעולה הנפש הנגמרת על ידו גרע ממנו כפי חלוק משכורו. כי בהשמתו מוצ המוח דרך חשל חלקה עמו פעולה המיין עם יתר ההשגות הפנימיות כלן או מקלקן לפי רוב השמים או משוון, והקם על זה. בנאופן כי לרוב מצי האברים המתרבוים באדם ולפי רוב החילוק הנופל בהם ישתנה ענינו של אדם על כמה פנים. ואל חל עין ההווה לראיה בלמוד אם משפט זקק ע"י מ' ההחלק השני על דברת בני האדם, באמרו כי לרוב ההרכבה בזה המין מפני שהוא המורכב האחרון היה ההבדל רב בין אישיו עד שאפשר שלא תמצא שני אפסים משימיים. בזמן מימי המדות כמו שלא תראה צדויהם הבראות שוות. ובעל זה החתף המוצ ויחלפו החמרים ויחלפו ג"כ המקרים הנמשכים אחר הצורה כי לכל צורה טבעיה קלה מקרים מיוחדים המשכים אחריה בלתי מקרים המשכים אחר המורס וכו', ע"כ מדבריו המסתיימים מאלם עם מדברי המאמנה על ביצורים: ויובקש עוד הפילוסופים הזה לנפש עלות אל החלוק הנמצא בזמן האדם באמרו שמתרבוים בו ג"כ מדות מאביו ומאמו ושאר קרוביו, ר"ל המדות אשר המעילו להם ההגרים אם מזה מוצם להיות התכונות הנפשיות ממשכות אליו, וכמו שיבא בהמייתו סימן ו', אם אדם הרגלם אשר בו יקו להם מדות האחרות עולם. ויחפך מזה רופס אצור כמו שקדם, ויש לקרובים צו מוצו גדול מזה התדמח מציאותם אלו עם אלו כמו שביארנו. ואפשר שישוב מדות מזה ומחמתו גם אל החמרים שקדם זכרם, וכן אמרו ושאר קרוביו אפשר שיאשו ג"כ אל החמרים מזה היחס מקור המדות אשר מהם חמשכה כמו שקדם. וכן מתרבוים בולד העורר שדעו עולור ברהם אמו כפרס יגמר בישולו האוירים מן האוירים אשר ישתה בקרירותם והומום יבשם ולחומם. וכן איכויות מן הארצות באיזה מתחן מן האלימיות יפול גורלם, וכן איכויות מן המונות והמימותות באיזו מדרגה מתרבוים האויות יהיה מוצבם וכן יחס יתפרסם בלוד במצי כלל מאמרים וכו', דהם פ' האפלה אולכ מזה מוצה אולכ ומוחה מזה שמתו מזה ע"כ. כל אלה חננד בחלופיהם והלופי חלופיהם אשר רבו למעלה ועל האד העורר היו כלנה החלוקה אח משכורם מוצו עקרת מוטים. והיו דבריו אלה קרובים למה שכתב בעל ספר העקרים (מאמר א' פ' כ"ה) ח"ל הוא מוצר שמיני מהחלופים קלהם מקלהם מזה החלופות מצי האבות או מגדלים אחרים עד שיש אפשר

עם
מזג
מיוחד
דבר
דרך
זה.
פנים.
כי
אפסים
בלתי
הפילוסופים
קרוביו,
שיבא
אצור
היחס
יגמר
מתחן
וכן
ע"כ.
מוצר

עדת - אתר לימודי יהדות ורוח * www.daat.ac.il

עם כחות הגלגלים והמזלות והחילולים בערכים החזים מהם, והכל

אצטר נחמד

קול יהודה

עם כחות הגלגלים. סגה הטיוסוף היה אז עבר פניו ילך לחקק דעתו כי האדם נופל תחת שמיים רבים מאוד. וואו, שהשמות אחר אל מלך הארץ והאין חלוק סדר וענין מוגבל לכמהות היה, אבל אין ממסר לגרודי הכחות הטבעיים מתקיימים ונלכ' השמים והם בגלגלים שהם הקרקיעים שהניחו השמי יתנונה ממסרת השמש, והם שבעה לבעת כוכבי לכת, שהם שבעי דרך מאדים תמה עונה כוכב לכת. וגלגל המזלות שבו כד קרקיעים י"ב מזלות שמתלקן עליו וסופן דגים. ועוד כי לא זורות ידועות להם מדרגה המזלות וע"ז זורות מלפונם, וכן עם ממסר י"ב מזלות מ"ח, והם מ"ח זורות המפורסמות. וכוחם נכללו כל כוכבי שמים הנראים בעולם מלבד שבעה כוכבי לכת שזכרנו. והשמיים הוא שקראו אותו גלגל היומי שמכבד קניני הארץ בכל י"ד שש פעם אחת ומכריח כל בגלגלים כתונותיו. ומראה התנועה והמראה הנעלמה אשר להמון בגלגלים קניני הארץ אמרו כי מחדש ערובו והשתנות נוצרשה יסודות, אש, אויר, מים, עפר. והיא הבה וההתהלך לכל מורכב גדול שהוא מתחבר היסודות המוכרים, וכמ"ס כרמ"ס וע"ז נפ"ד מהלכות יסודי התורם, וז"ל ושניו זה (ר"ל) השמטת היסודות) וישו בכבינה הגלגל, ובכבינהו יתחברו ארבעתן ויטיב מהם אש ויטיב מים (ק"ו) בני האדם ונפש חיה וכו', ע"ל. אמנם ישנה מנה המוכרח ואיכותיו בקור וחום וזיואף כזה לכל מלך המזלות ולו לא שבעה השמים כדעת הכוהנים, כאשר יתבאר עוד: והמזלות. הם שבעה כוכבי לכת שזכרתי, שהם כוכבי שבתך הנתח אש וי"ב מזלות אש על שבעה כוכבי לכת וסובאל שם זה ל"ג"ז מזלות י"ג"ז כהם מול. כי אמרו המתקדקים כי השרה כל, והוא מענין מילה, שהתחם מרזחם הנראים בעולמי, והם שם נאות וכוכבי לכת. ומתחמת יגיע עיניך בשמי נביסודות משני דרכים. האחד מתחם התנועה המגיע שהתקיימות אל הארץ, כי משני גדול גופם שהם כמו הארץ ויש גדול מן הארץ הרבה כמו השמש וכן שתאף זק"מ מאדים כ"א יותר נחת כמה פעמים מן הארץ, וירח כוכב נש' אף שהם קמים מן הארץ ע"ז להם גדול משם. אין ספק שהתקיימות והתרחקות מן הארץ מוליד תנועה גדולה באויר הסמוך לנו והוא המתוללל כל ההשמות בעולם השכל. והשמי הוא השמי שהשקע אשר יגיע מאבות כחמישים, כמו השמש שהיא ראש יסוד כל השמימות אשר ביסודות. והקיימות שכלכנס. וכן יסוד נחת מכל אחד מהי"א כוכבי לכת באיכות מיוחדות, ומשני שנתנועו אלו הכוכבים סביב הארץ אינם בערך זמן, אבל לפעמים יסבחו תנועתם משמשים, שפע נרחבים מן הארץ יותר משם, פעם נוסים לעומן ואם לדרום, הדין נותן שיעקר שנתנוע מלין ע"י ונעומתם יקרה השמי בכל אחד מחלקי הארץ בקרבתם אל נוכח ראשם וברקשתם מהם: והחילולים. הם המנוע הכוכבים שבגלגל השמי, ומשם הרכיבים ושמותם זורות העושים לקדושים. וכל זורה מקוונת אחת ק"י כוכבים, והתנועה י"ב מזלות המפורסמים לכל, ולא קראו כוכבים הקיימים. משני אופן נראה להם תנועה מורגשת כשני עומם מלכת התנועה שכללם כשתחת לכת אשר נראה לכת אצל השמים ע"ז גלגל היומי, וכן מאלו יתחום תנועת אלוהי הכתום באויר שנתנוע מרזחם כתנועת היומית, אבל לא נרגש להם קירוב וריחוק פעם יותר משפע כמו לבעת כוכבים המכרים. אדם יתבו להם איכות ידועות טעמי הארבעת יסודות. כי בארץ, ענה, אש, קרח, מזלות האש. האחרים, מאונים, דלי, מזלות הרוח. סבון, עינין, מזלות המים. שור, מזלות האדמה. וזיואף כזה נראה זורות שבעה כוכבים הטיוסוף, וכל אחד מהם מלך

שיסכמו שני אנשים על מזג ותכונה אחת כמו שכתב י' סינא וכו' עד אמרו ויחשלוו הארשים בזה גם כן מלך התחלפות מקומות ומשפחותיה כי שבעי הארזות מהתלפות בשפוי הארשים והכרים והמימות וכו' וכלה כזה עד שתמצא ארץ שפירותיה נסים וקשים בעצמם זה מלך שהאוויר שהם גדלים זו ליונו ד' וק"י. ותמצא ארץ אחרת שפירותיה בלתי ערבים או בלתי גריאים מלך שהמימות שגדלים עליהם אינם עושים והב"ח הכיוונים מאלה הפירות בהכרח שיתדמה מוצם אל המזון שהם יזוים ממנו, וארץ אחרת שיתאלו פירותיה כבאך והב"ח החמוים מהם יהיה מזה הפני אל אשוי הארץ האחרת וכו' ע"כ. וכל זה יהיה עם בחרות הגלגלים המפורסמים שנקבעו בהם שבעה כוכבי לכת כחמסרות נעושים. ואמר גלגלים ולא אמר כוכבים עם היוט שפע הכח מברכ הטוב, כדי לכלול בשלוש שהשפעת החום המשוער חזיה דרך גלגלים. והמזלות הם השמים עשר שגלגלי השמי. והחילולים יתר זכ"ה השמים הכלל בשלבים ושש זורות אחרות ושואות בלוחו גלגל. כי הלא בכה ינבר ארופם הטובים כלם המתחלקים לכמה יזיונות בערכים האלוים מהם בקבוצהם ויהיהם אל עצמם ולא הממלאות השפלות המוזכר להביע ולהשקיע החום השבעי המשוער כלאו כדבר דבר עם הכתוב המולידים אשר הם סבה קרובה פרטיה לאמור. כי ישתמש האומן הוא השכל הטובע להשתלח מלהשמו בניחית האורה והלמחך היהיה אשר קרא שמו עלים כמו עסקד. ואינו רחוק שיוכלל באמרו עם כמות הגלגלים רמז אל המשפט המחוייב מהם צעת ההריון והלידה כדבר החבר בשלישי סי' י"א לאחר שכל אדם מציע ודם מתבצרים בהם הטבעים ומתנחלים בהם המדות כפי התלפות הגלגלה הרוע המול באשך הנבאר בספר יצירה ע"כ. והיותו כן בגמח הפילוסוף להורות על כחות הלחץ בשמי האדם. לא הוכרך להסיר ככאן טוהן הזרות ליהיותו בכל עם על אופן אחד בלתי משתנה ולא ימנע טוב שפע שבע רצון למוכינים אליו. ואין ההתחלפות הקורה בשמים רק מלדם כפי הלחץ הכתוב

השמים מלין ע"י ונעומתם יקרה השמי בכל אחד מחלקי הארץ בקרבתם אל נוכח ראשם וברקשתם מהם: והחילולים. הם המנוע הכוכבים שבגלגל השמי, ומשם הרכיבים ושמותם זורות העושים לקדושים. וכל זורה מקוונת אחת ק"י כוכבים, והתנועה י"ב מזלות המפורסמים לכל, ולא קראו כוכבים הקיימים. משני אופן נראה להם תנועה מורגשת כשני עומם מלכת התנועה שכללם כשתחת לכת אשר נראה לכת אצל השמים ע"ז גלגל היומי, וכן מאלו יתחום תנועת אלוהי הכתום באויר שנתנוע מרזחם כתנועת היומית, אבל לא נרגש להם קירוב וריחוק פעם יותר משפע כמו לבעת כוכבים המכרים. אדם יתבו להם איכות ידועות טעמי הארבעת יסודות. כי בארץ, ענה, אש, קרח, מזלות האש. האחרים, מאונים, דלי, מזלות הרוח. סבון, עינין, מזלות המים. שור, מזלות האדמה. וזיואף כזה נראה זורות שבעה כוכבים הטיוסוף, וכל אחד מהם מלך

והכל שב אל הסבה הראשונה לא בעבור כונה סמנה, אבל היא אצילות נאצלת
 סמנה סבה שנית ואח"כ שלישית ורביעית, "והדבקו הסכות והמסוכבות והשתלשלו
 (כ"ל והתדבקו) כאשר

אוצר נחמד

קול יהודה

הכנס לקבל רצויו. ותחס דבריו בלמרו כי הבל
 שוב אל הסבה הראשונה לא בעבור כונה
 סמנה אבל היא אצילות נאצלת סמנה סבה
 שנית וכו'. וכן לא ירעה האל ית' בשום פעם כי
 כאשר ירד הגשם מלאהי האמים וזמנה לא ישוב להתיחס
 בשמות אליו כן יהיה הרעיו היותו במשתלשלים ממנו
 לא ישוב להתיחס אליו בשום זר רעיו שימצא בו היללה
 כי אם מזה המצולס בזה אחר זה כהמטרות המספר כן
 האחד הפשוט: עד הנה גבול הדרך הראשון אשר בו
 המסכתו ביוצרתו על אופן יאות כל פרטיו אל הולד
 המולד עומד עמוד בבטן אמו. אפס כי בראותי הספור
 הוא עלמו ממשתט ובה דברתי החבר סי' ז"ה עם הלוק
 מעבר. והוא שם מוכרת המקומו על כל מקרי הולד
 הולד עד אשר יגדל ויעמוד על שלמותו דעמו כמובאר
 שמה. שבתי וזמתי דרך אחרת, והוא כי הפילוסוף
 זכר היה סכות הלוק המולד המשתט עיניו עד שזו
 עתו לניחו איש על עם זממו. ואחרי זכרו התרבות
 הצורות והמציאות על הדרך אשר בלחנו זכר המדות
 אשר ינחל אותם אחרי הולדו מרוב הרגלו אל לבני
 וזמנו, מלבד האמצע אשר לו מורשה מהם, כן מזה שכתב
 זרע האבן כי מזה דמה של אש. וכמו שזכר שם בפירוט.
 והמדות אשר ינחל ממאמר קרוביו גם כן בהיותו רגיל
 אללם, וכן איכות האוירים וכו' יתפעל מהם הולד עלמו
 גם אחרי אלתו לאויר העולם וכפי התחלפותו והבטנס
 הסן יראה הלוק רב לאין תכלית בני האדם וצפרים
 הנוצעים לפרקם כלאר יגדלו כי אז יתפרטנו כנס
 חלוטי החכמות אשר נקבעו בנפשותם. והרואה לעמוד
 על טעם החילופים שבין לשון זה אל הפילוסוף
 לאשר הוא שם אלל המצר, שם ימצאהו כי ידרש.
 ותכס יחירה נודעת לפעם זו מזה מה שנקבעו גם
 רושם ברע ממדות האורים והקרוינים שהיה נשם
 הפילוסוף קויה בהם כלאר הרמיקר. העלה אל"כ
 הפילוסוף דבריו אלל כי לפי התחלק טמות הדברים
 שקים זכרם, איש ואיש יולד זה הוא יכונה ענין
 ע"ד התחלשות הסבות אשר אליו ית' הן שבות לכת
 מבלי אין לו בהם כוזה ידיעה והבטחה פרטית לא
 מינה ולא מתיקה, וזאת אשר דבר המורה בשם פ' ל'
 בלמרו, כי ענין החיוב אשר לא יחייבו אריסורו הוא שכל
 דבר מאלו המצולס אשר אינם מלאכותיות אי אפשר לו
 מצלתי סבה מתייבה לדבר ההוא אשר הואהו כפי מה

היה הסנה האחד גשומה או שחנה, אין ספק שהיה לאחמו
 יתראל עוד אחר מקובל מפי הכיורים בחיול לא דברי אלטנימית
 קדמונים, שאר"כ מה החמתם לפני העמים כי כזה, הלא
 אדרבה לנס עזר ידות כדרכו זה, וכמו שאור דברתי ההכר
 סוף סימן ט' ממאמר ד' ג' פירוש. וככל מה שזכרתי די
 למלות פי הכופרים בדיעה והבטחה חן: והכל שב. ר"ל כל
 המעטות הכרות בעולם לא אחת סבה רדייע גורם לתועם
 שאחריה, כמו שגמאר ד"מ כי המטר מרם המיתה לירק
 הארץ ולמטר סבה אחרת ולאחרות אחרות עד שסם כלים
 סבה הכוונה סכור הכוונה יתברך: אצילות. כל ששע
 רחמי המגיע מאלל משגיע עליו נקרא בלשון החוקרים
 אצילות, משון ויאלל מן הכוח (ממברך י"א): נאצלת
 סמנה סבה שניה. שז על קירא לפרס האולת הכוונה בלנו
 בכתבת הכיורים בלנון קר כליו ח"ו נחייב ממנו סבה
 שניה בחיוב, ויכיה מלך הטליון בעכוסם נאלל סמנה ראשונה
 ונקרא נאלל הראשון אללם, וזה האליל ממנו שלישי, וכן עד
 עזר, והשערי נקרא אללם שכל הפועל הכוון כל הכתעות
 בדרך סבות ומסוכנים בעולם השל. ויכי כאשר התעו ארסם
 שמותם לנכס מהלמין בריהם בלנון עכ"ז ותלכו עוד כעלם
 ולא ידעו לברר דבריהם החיוב הזה מה הוא וילמד ותהיה
 ועל שום מה נחייבו האלל הראשון מן הכוונה יתברך. והנה
 יז אמרו שאור בחיוב הלא מן הכוח, מניח לירי גיחור וכל
 הכמות יתבר לו, כי בכלל סבוכים אינו עם איש וממש אך
 הוא היתר אלל הכשפה מן שגוף האדם סוכות בין מקום
 כלל למאיר עליו. ומם דמות יערכו כזה הכוונה יתברך עם
 אללם ממנו. ואחריה אמרו סכור כדמיון האר אשר כיואל מן
 ששם עם ששם. והאחרון ששם אחר שהוא המעל מושגל
 מן הכל. וכמה טרחה ויגעו לתקוע עמלם בסכלות אשר
 סמנים ושמי הסמיה אל וילכוהו, וכי החומר העבור הזה
 שאור הארץ ומולוה יכיה אור מאין סוף ר"ס דק מכל דק
 וזוא נרו אז יכיה המושגל ממנו, יתקבן שיהיה האור מן
 שארית או המושגל מן המושגל ק רחוק ממדורה במרחק
 שמיני מן הכותני שסם הסכים, והכוחו כוזה ואומר עושה
 ארץ כוזה מנין מכל במחמתו ומבטנתו נקם שמים: והדבקו
 הסכות והמסוכבות. כל מוסכך דבק לכמות ממד ואל
 אשר שיסגר ממנו, כלומר המוצר ממיד דרך טעמי אין
 צניו לו. ולא קן נדעת תורחמו האמתית. כי ארנס ים מקום
 לנס אף שאור עד סוכנו, ואין מלוק אללנו כפועל ה' בין
 סמן לטעם. ואם שסכר כיוור מורגל והיורר ממדי נכס
 איש כענין טעם, ועכ"ז ים כי כה אלל ופעולתו בכל רגע
 כוזה כענין סכ. וכמתאר מל' מי שאמר לשלון וידלתי הוא
 יאמר לתמן וידלתי (טעמה): והשתלשלו. לשון ירידה
 סככות ממלמלה למטה דקויות זו כוזה כמו המגלגל וספס
 שמתלמל למטה (סוכס ס"ז), ופירסי' ז"ל כל המגלגל למטה
 קרוי

שהוא עליו ולכנה היותו סבה שמה ולכנה השנית שלישיה קן עד שזיעה לכהה הראשונה ממנה החיוב
 סבה לתמוע התחלשותם אל לא תכלית. אללם שהוא לא יאמין עם זה שמינת מליאות העולם המבורא, ר"ל
 מהסבה הראשונה בתקוייה הלא מוכרף (פי' שאיש אלל חיוב סעדי במשינת האור) וא החיוב הכווח מהלש
 מאיר אך לא ימשך אורו מכה ידיעתו) כמו שיאמר עליו מי שלל יצין דבריו, אלל יאמין החיוב ההוא כחיוב
 המושגל מהשכל, כי השכל הוא פועל המושגל מזה היורה מושגל. שהסבה הייתה הראשונה (ואפי' אלל) היא שכל

כאשר אתה רואה אותם. והדבקות קדמון כאשר הסבה ראשונה קדמונית אין לה תחלה. ולכל איש מאישי העולם סבות שבהם ינמר כפי ההרכבות והאיכויות, ויש איש שנשלמו סבותיו ובא שלם, ואיש שחסרו סבותיו ובא חסר, ככושי אשר לא

הוכן

קול יהודה

אוצר נחמד

בעליונה שבמדברות המליחות והטלמה שבהם עד שאמר סאה יתבצר רזה צמה שהתחייב ממנו ושמה בו והנהיה וא"ל שירצה חילופו ולא יאמר לזה כונה ואין בו ענין סונה (פירוט לפי הסונה היא דרישה לענין נפקד יכרזת הגעתו). וכן כן הדברים הכוללים במאמרו ההכרת כלפי גבוה. ומליחין רע כאשר בתחלה. ואיקן וארץ בעין שלי והנה אמרות סודיות מלאות וטובות עולות בקנה אחד מיוחד בעממו הוא דמיאל איש חמודות. והטלמה אמרות הפילוסוף הרקות והרעות בעלמדו דעת את העם כי האדם הטבעי השופע בגלגלים כמדובר, נמשך ובא מרטוט וכוחו ית' אשר יתמיר את משורתת מאה ה' מן השמים לתועלת הבעראים. כי לא להם מעצמם יהיה הרע להביע והטלמה והתחזות נאות אל קבלת האורה. רק את כל אשר הם עושים עם דרך גלגלם הוא ית' היה עושה. והפילוסוף שמה ארצה לגלגלי נחון זרע לאביו שבשמים הפועל ועושה הכל בצרונו. כחוב הדר הוא דמיאל (פי' ז') בלמדו כורסים שביבין די נור גלגלתי נור דלק נהר די נור עד ופקק מן קדמויה אלף אלפין

קחי טלול: כאשר אתה רואה אותם. לומר זה טלמס חרף מן סכנות והמכובדים שעולם: והדבקות קדמון. כל כל עניני הטועס הנראים במנהג העובד (לפי') נמשכים זה מהם קד הים מעולם נמשכים ראויה ראשונה בלי התחלה להם: ולכל איש מאישי העולם. כל פרט ופרט, כמו אדם אחד, או שור או גמל הכל יקרא בלשונם בלשון איש: סבות שבהם יגבר. הם לפי שטבעור מה שלא נמנה שום איש, ר"ל פרט אחד דומה ממש לפרט אחר בתוארו ויגדולו ויכל עניניו הוא ראיה הטורה על ביכורל כדון המיחד לכל אחד זורחו (וזכר קת מהו צמורה ט"ע מ'ח'ט), ע"כ נלחן לומר לפי דרכו שם במחקר כפי ההרכבות והאיכויות שבו: ההרכבות. ערך כמות היסודות איזה יסוד מלאכטת יסודות וגור כזה הפרט אשר לטמחה יתכחו אופני השמים: והאיכויות. הם האוירים והארצות וכל מה שזכר למעלה: שנשלמו בכוותיו. ר"ל שיהיה נעמר כפי האפשר למין סאה, ד"ע האדם בשלמות האפשר למין האדם. וכן הסוף ד"ע כפי השלמות האפשר למין הסוף. והוא צעבור שלא ועדר אחת משלמות השלמות האפשרות כזה המין כולו: ובא שישם. כפי האפשר למין כוזרי: ככושי. הם השוכנים בלרזות החמות מאד: אשר לא הוכן ליותר. ממתת הסוף גנדול לא יבא מונו

ישמשויה ורבו רבנן קדמויה יקומן דינא יתיב וספרין פתיחו. כי בלמדו כורסים שביבין די נור רמז אל השמים כסאוף הוא הגלגל השמימי בעל הכוכבים הקיימים הדומים לניצוזה של אש, והגלגל הזה הוא המקיף העליון אלל קת הפילוסופים חדשים גם ישנים. ויש מהם מי שסובר כי הבורא ית' הוא מיטבו בעצמו. לא יתיר הגלגלים המתגלגלים ע"י המלאכים לפי סדרתם. גלגלתי נור דלק רמז לז' כוכבי לכת שהם הנראים אלינו ככדור דולקת לדומת ז' כדור שנמורה. גבר די נור נגד קדמויה לרמח אל החום הטבעי המשופער שהוא שופע ומשך מן העליונים. ובלעדי זאת אפשר שנקרא השפע הוא נהר כי על ידו כפי התחלפו לסבות שונות כמזכר חמשך ההיה וההפסד כזה אחר זה כמים הנגרים. כי יוש ליוס יביע ישפיע ההום הזה כהמות שונות כנדרשים כפי השקטותו לחפץ המצבים ויתר הסבות שקדם זכר. ואפשר שגלה כוונת חז"ל בלמדו ט' אין דורשים כי יומא יומא נבראים מלאכי הארת מנהר די נור ואומרים שירה ובטלים שנלמד ויהיה לבקרים רבה אמונתך (אביה ז'). כי הנה עם מללך יאמר על כל הכחות כדבר האורה שני ט"ו. וזהו אמרם שירה עיני הממדים ההיה וההפסד בצרונו של מקום בכל עת היותם על משמרת מלכס עד שיפנה היום ויבאו המצבים ההם ויתחדשו אחרים תחתם, וככה הם עושים בכל יום חלופות. אפס כי מדברי הכתר ברביעי ט' י' וילא שמתאחר הזה אללו ויכן כששנו, בלמדו הם והמללך ית' שיהיה נברא לעמו מן הסופים היסודיים הדקים וכמו שיבאר שמה. אלף אלפין ישמשויה הם כל צדא האיש המשתמשים החום המושמר ט"ב מזוחו יתבצר ורמנו. ורבו רבנן קדמויה יקומן הם מלאכי אלהים נבגרי כה עושי דברו בעומדים מימינו ומשמאלו מפלים אל מזוחו כעייני עבדים אל יד אלוהים. והורה כזה כי שנו הפילוסופים ברואה סקן פליליה כשהצב שאין שם מלאכים רק למספר הגלגלים אשר יעשו לפי דעתם, כי יש ויש מלאכים רבים הולכים בשליחותו של מקום אל אשר יהיה שם הרוח ללכת. דינא יתיב וספרין פתיחו להיות שניו שקותות על כל דרכי בני אדם להם לשים כדרכיו וכפרי מעליו כי הוא חפץ ויודע ומשגיח בלפטים. ודעתו הפילוסוף כמותו כמותו אין להם עד מה שיסמכו כי היה צדיק בלדתו ואוהם. והאמת הנכבד כי הכל נעשה מאחו ית' ככונה ורמזו ע"פ האמת והאדם: ולכל איש מאישי העולם. ר"ל ולכל פרט מפרטי העולם לא לבני האדם לבד: כפי ההרכבות והאיכויות. כלל בהרכבות הנורות והמזבים והמזות שקדם זכרם, ובאיכויות הגליות כל האשר שמה האוירים והארצות וכו', כי לבחירה הקלוזר גדלה מתחת מהחיהו. ויש טעמה בשלמותו כה שלמת המלות כפי ההרכבות והאיכויות. וכונה טעמה זו היא שפוטת ומצולחת כי בלמדו סבות שבהם ינמר, הכל בגלגל: ככושי. אין לסתי הכנה לקבל התכמה. אך בגלגל יתהלך איש, ואורחו עם כה דברו חסרים בו מאד: אשר לא הוכן ליותר וכו'. ר"ל שבוף הכמות אינו אלל להשיג אורח האדם והדבור כהמלכת החסרון. וזכר חסר כי השמיים הללו כללם המורה עם בני אדם שאין להם אמונה דת לא מדרך העיון

חובן ליותר מקבול צורת האדם והדבור בתכלית החסרון, והפילוסוף אשר לו נתכנן תכונות יקבל בהם המעלות המדותיות והמדעיות והמעשיות ולא חסר מאומה מן השלמות. אבל השלמות הזה ככה צריך בהוצאתו לידי מעשה אל למוד ומוסר עד שתראה התכונה על הענין אשר הוכנה לו מן השלמות והחסרון. ואמצעיים אין להם תכלית. והשלם ידבק בו מן המין אלהי אור שהוא נקרא שכל הפועל. ידבק בי שכלו

קול יהודה

אוצר נחמד

העיון ולא מדריך קבלה. שכן כהן בחלק השלישי פ' ל"א, דין אלו כדון בעלי חיים ששלים מדברים, ואינם אלא במדרגה בני אדם, ומדרגתם במלאכות למטה ממדרגת האדם ולמעלה ממדרגת הקוף, אחר שהגיע להם המונח האדם ותוארו וככרה יותר ומטה המדרגה הקוף ע"כ: והפילוסוף. שיעזרו ופילוסוף, כי להם שהיה מילואת איש שפלטו סבותיו וכו'. ואיש שמסרו סבותיו וכו'. המסל כשניהם, מחלה אחר כשתי משל האיש שמסרו סבותיו. ואח"כ זכר הפילוסוף למשל מן שפלטו סבותיו: והמעשיות. וכללו בזה המלאכות כלנה: למד. במדעיות ובמעשיות: ומוסר. במדחיות: מן השלמות והחסרון. אל ידון הדריך קצתו להקשות ולומר אך יחסרונן בשלמות הפילוסוף שקדם דברו עמו, כי לא חסר המונח מן השלמות, כי אמנם היה דברו ככאן על הפילוסופים בכלל שיש בו רוחב למדרגותיו ושלמות קצתו לגבי גדול חסרון קרי ליה: ואמצעיים אין להם תכלית. להם שקדם אמרו כי יש איש שפלטו סבותיו ובה שלם כפילוסוף. ואיש שמסרו סבותיו ובה חסר ככתי, עמה בה השליש דברו במלמעשים, כי בין מדרגת השלם כפילוסוף ובין מדרגת החסר ככתי ארוכה מתוך מדה. והנה היה רחבת ידים וכוללו בה המלעשים עד אין תכלית: ידבק בו מן המין האלהי וכו'. כהן אשר נכנס למעלה בשם קצת הפילוסופים בענין השכל הפועל והחסר ככעשה הרלב"ג בספר מלחמותיו, אין להשיב אותו בחריצות הכלל דברים. וזהו לבר אפי"ן אל לקר הוא אלוה שכל בגלל שכל במדרגה מכל יקר הנבדלים, וכמו שיבאר הפילוסוף בסמוך באמרו וזהו מלמד מדרגתו למטה מן המלמד הממונה בגלגל הירח, ע"כ. והוא נאלץ ותמועט, אם ממיעט בגלגל הכוכב לפי דעה ש' סיגה ושיעורו, ודבר עד אודותיו החכם לפיך בספר שער השמים שער ח' פרק ס"ו ובספר נתי המלך ס' כ"ד. וא ממיעט הארמים השמימיים כלם, לדעת הרלב"ג אשר ההלויין עליו מחמת חז"ל ערבות שבו בשמות של דקיקים ושמותו רוחות העמידות להבראות, באמרו שחמ"ס ח' פרק י"ג כי קראוהו הארמים והחכמים ערבות להעטר בו שפע כל מיני הארמים השמימיים. והשכל הפועל הוא אלוה השני ומשכיל

בנו כמדך השלמות כמו ארכנס יסודות, (זו לפי דעה ולי דעה ורובתה נוסך רובם מרע הם ולא ניתן שלמות האלוה רק לדעת עם, וזרע הם יסודם הקרים מרע שם אחרים): מקבול צורת האדם. שם אמנם משלם ככהמות דמיו לא שורא אדם להם הולכים ערומים בחולות. וזרע אדם שאמר, ר"ל הממונה. אשר לאדם כללות הכחיים, כוס בלבד ידמו לאדם. או ר"ל שלא הוקן לקבל צורת האדם ודיע הכסף רק בשלמות החסרון, שאין להם דם לא עיונית ולא מקבלת. ודמה אופם המורה בח"ג ע"כ לגבלי חיים שאינם מדברים: והדבור בתכלית החסרון. כחוקר לון התנועת והדקיק כמלה: בחבטי תבונות. לשון נחמנו כולל הכרה מעיני נמות המספר, כמו וקין לבנים המנו (שמות ה'), האיסוף והכנה קח אחר יהיה (יחזקאל מ"ט), ואלמד על שער השפעה דוחית, כמו ותוכן דוחית ס' (משלי פ"ו), ואמר שחומר הפילוסוף מתוק על פוק שיכול לקבל כל השלמות האפשרי מנין האדם: המדותיות. מוסר ומדע דרך ארץ, כמו לשתקוף: כמעט ומדבר שקדם ולמעט בחתמונת בני אדם והדומה לה. וזה לריך למוד והרגל טרם כל השלמות כעבור שאף על אדם כעבור טרם אל החומר. וחולת מדע המוסר לא יקבל אום מדע, כמאמר ח"א עין דרך ארץ אין פורה: והמדעיות. למוד הכחמה: והמעשיות. מעשים טובים, הם פלתי השלמות אשר עליו יקרה בהם אדם וזה קרי: ולא חסר מאומה. לפי כה האדם והאפשר לו שיפיע: אשר הוכנה לו מן השלמות והחסרון. כלומר שגמר בו השלמות אשר סוכן נחמד האדם לקבלו. והחסרון מתחת שאור קצור עוף בלבד אשר לא יוכל לגיע אל שלמות יותר בעודו קצור גנוף: ואמצעיים אין להם תכלית. כלומר הכמות שכלל איש ואיש עד שיפיע שכל מעלה הם הכרה מאד, ופ"ד נחמד אשר אין להם פלתי. איך נבדחת כח חלק האשר שיתוקן לבני פלתי: והשלם. אדם השלם: ידבק בו. שפלטו סבותיו: מין אלהי. אשר עליון באופן שחוק על שחומר שבו ואו חמו וכרשו כל פליות מלפני יצר שחאדם: שיהיה בקרא השכל הערעל. המלמד, או הנאלץ טעמיו או האתמוליים והוא שפירם בקבל פילוסופים. וזה שמו אשר יקראו לו כעבור שיאמרו כי ממנו תולדות חיים וכל הכפשות אשר בעולם הוא השכל ממנו יהיו והוא מוליד את הכמות אל הפועל כמו שהכחם קנה לאויף כראיה אדם כנה אל הפועל אשר הדיבר הוא, כן השכל הפועל שאדם שיביטל איש דבר עוולה השכלה אום הוא השכל הפועל שחוקע עליו אשר נחמד נראה אור. והנהגה הארץ בה

במאמר

ישום כל המלאכות השלמות מדרם ויורטם. ואמרו כי האדם כי האדם אשר לאר המושכל כי ייה וכמו שיתבאר בחמישי ס' י"ב. ואין האמושל כמותו אשר נקרא שמו אלוה שכל קצת, וזהו הכבוד שהיה לדבר האדם כעשה השכל דברים. זה כי המושכל אשר לאלו הדברים כעשה השכל י"א מהחומר הרלב"ג. אך מה שגור הפילוסוף בכלן

שכלו הנפעל דבקות התאחדות עד שיראה האיש ההוא (כ"ח שהוא השכל ההוא) הפועל

קול יהודה

ארצ נחמד

במאמר ה' סי' י"ב וסם דבר אל תתן ה' נטו : שכלו הפועל . השקבל כשענה שכלל הפועל : דבקות התאחדות . כלומר שדבקות יהיה באופן שיהיה שלנו ושל הפועל ושל הפועל בשלנו בכל אחד , באופן שכתוב בגוף ותאווה החומר יהיו מחולקים תחת השכל ולא יורשו עוד מהשבות ענין העולם הזה לגא בגבול השכל לעשות שירוד בין הדברים : אין

שישיג השכל הפועל אשר הוא ימוס כלם כמו שזכרנו . ואיך אם כן ישלם לו הדבקות עמו . רק אם נאמר שכבר נשיגהו באופן מה בשיגנו מחלו המושכלות שהן כלן בשכל הפועל וכפי מדרגת השגתנו מהם תהיה מדרגת השגתנו אותו , והיהו הקראת התאחדות עמו :

וארצה הוזהר עד היכן הגדיל הרלב"ג והאדיר כח השכל הפועל הזה בומר שאת ויתר עו , בשגם הוא מסר בידו מפתחות המוסר והאורחות והמופתים במאמר הששי מספרו הנזכר בחלק השני ממנו , ופחו כמים העלהו על משכני אביו שבשמים , אז חלל . כי לפי דעה החרוני באתה לו ית' לבדו נהגנו עלינו לבל האורחות והמופתים ולכל יד החזקה , ולא אזילי בני ישראל שלח את ידו ליהם נעוואתם אל השכל הפועל הלו . וכל יש לו נתן בידו להתודע במראה ולדבר במלום . קרוב מחד לאשר דברו הפילוסוף בצוף הפשטא . וכמו שירוד משיגו ליעקב בשי מספר מלהמויו . לא כן משה עבד ה' כי בל בלוא נאמן הוא בזה . ואז יסיר משה את הכרה הזאת מה' כן במורה כן בחבור הגדול , כי את השכל הפועל השיב על כנו וגדולתו חלה בבטלה בדיעה פרטית והשגחה מיוחדת , יום ליום יביע ישיגיע בהפלו ורזנו ע"י המלאך הזה שר זבאו .

זה כי לכה מיונת האורות זו כחו ללאביו אחין הנה , באמרו ספר ד' מה' ישרי האורה הלא נתן לכל גולם גולם אורה ראויה לו ע"י המלאך העשירי שהיה האורה הנקראת ישיש , וכמו שזכר למעלה . והם למשפט שפע הכוונה כי יתן בקולו קול ה' בידר ובהיכלו כלו לומר כבוד ה' כ"ו מהחלק השני מספר המורה ה"ל . דע כי באתה הכוונה ומתוכה הוא שפע שופע מאת ה' יתעלה באמצעות השכל הפועל על הכה הדברי תהלה ותח"כ ישיגיע על הכה התדמה וכו' ע"כ . ולא נעלם משיגך כמה שקדם כי לפי דעה המורה יש דעה פרטית בענין , ולבד הרלב"ג לא כן יתשוב . גם בחלק השני ה' י"ח הוזהר המורה על השגחה הלא בלישי מין האדם על אופן יותר מעולה ממה שהיווה הרלב"ג דבריו מספר מלהמויו . ובכן לא עבר מעבודתו דבר עשי , אורחו משיגו בשבות האמצעיות כהוראת דבריו האזכרתי וכמו שאמר ג"כ דרך כלל בצוף החלק השני , דוק ותבאר . ושבו אל גבול דבריו . ונאמר כי הנה הפילוסוף הנהג לפי המך הכוזרי , גם פה לא עשה מאומה , כי שם את עצמו כבוד אין מוס בו אבל נהגים ועקרבים יש בו כי הנה יתכל און וזרה עמל במקדמותיו המזויפות וילד שקר בחולדות הנאמרות חסן אשר ימלא גם עש מקורן . וללוי נאמר הומך ואורין אשר יתחם לשכל הפועל הזה אשר שכלתו שכלל מלך אשר נתינת במסות ובלאוהו ובחוקים ושאלתו במחל גלות חזון ומריבה על מי מריבה לקיים דעתך עליו בשכר בלתי מחמוך ,

החלק מיעקב והיפסיס מישראל ומהה גא אותם מספרך אשר תכתב , כי אנתה בשם ה' אלהיכו מכיר , כמאמר דוד ה' אורי וישעו וגו' , כי עמך מקור חיים בצורך נראה אור . וכמאמר משה רבינו ע"כ ובו חזקת , ובו מדקדק , וכל דבריו הלמה וזלרק ביהבו הגבוהה והפלאים אל הבורא ית' המעליה לעשות כי הוא לבדו אמר ויהי עולמו אשר ברה פלטיה עומה . הוא זרה ויעמוד בללאוהיו הנעשות מחלו לנורך שעתן . ע"כ מאמר הכתוב אורה שכן כי עשית פלא עזות מרחוק אמונה ואופן (שעיה כה) , ר"ל יש לט ע"כ לנהודת הלויו ית' עשיית הפלאים אשר הנביאה כי הנה עלוהיו מרחוק אשר הפליא בדבריה הן הנה לקיום הדעת הזאת אמונה ואופן . ובורא טוב שפחים אמר אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו הורוד בתלום חזרנו בו (מדבר יב) . ומו יבד אחרי המך לעשות עלינו את הכבושים בהפשוט מעליהם את תכנת הפשטים

ובהורידו את עדיים ומה הורב . ומה גם עהה על דעה החבר כי נרש גרש יגדש השכל הפועל הזה באמרו בתחומת הספר אל ספור המלאכים ה"ל . וזאתה מדרגתה והקדוה מהם אאלנו השכל הפועל אמרו כי הוא מנהיג העולם הזה התחתון ותח"כ השכל ההיולאמי וכו' , וזה כלו חדוד לא אתה והנפסה לו ע"כ אפיקורוס , ע"כ"ל . הנה עיניו רואות ועיני אחי ב"ן יומין כי פיו הדבר הלויו בשגון הקדש קדוש הוא לאלויו : שכלו הנפעל . הוא השכל ההיולי שיזכור תח"כ , כי תחנם הוא בכה כהיולי היה שהוא חסר : תיך הוא להחפכל כוונה בהואה השלמות מן הכה אל הפועל : והשכל הפועל וכו' . לט עשה את הכוונה שנתורה . הולס לפי הוראת המורה שכתבו בו שהוא השכל ההוא הפועל , הלא היה דעתו אשר החייה ביה ר"ל כמו שזכר הרלב"ג בראשון מספר מלהמויו ה' ח' באמרו כי דעה ה' ר"ל שהשכל ההיולאמי הוא השכל הפועל בעצמו , אלא שחזר דבקותו בו הוא הכנה , ומחל לו כח על ששיביל אל המושכלות הנשמכות אל העינים המוחשים הנמלאים חוץ לנפש וכו' . ללא האמתי לראות בשיעור השגן

שיחמד

הפועל אין ביניהם שנוי. וישונו כל כליו "אחדים", ר"ל איברי האישי ההוא, ולא (כ"ל לא) ישתמשו כולם אלא במעשים היותר שלמים ובעתים היותר נכונים ובפסוק שבבענינים, וכאילו כל כליו הם כלים לשכל הפועל לא לשכל ההיולי הנפעל שהיה בתחלה (כ"ל אינו)

אוצר נחמד

קול יחודה

שיאמר עד שיראה האיש ההוא כאילו הוא השכל ההוא הפועל בלי שום שנוי ביניהם: אחדים. שכלם מהאומים הפועלות לחלית הטוב יתלמדו ולא יתפלדו. או יראה בלמרו אהדים ההתאחדות עם השכל הפועל וכאילו הם כליו, כמו שמבאר הו"ק; ולא ישתמשו כלם וכו'. לא שיקון אל משה הטוב מלד עמומו שהרי זה מקצוע גדול בצורת הפילוסופים. כמו שאמר במדבר גם ברביעי סי"ג ו"ט בלתי היות המשע אללם רק להכין להם הדקדק לנחום אל מחף הפלס הוא המדע השכלי בנחיתת המהת הנמלכות כפי מה שהם להדמות בזה לשכל הפועל. אבל ראה בזה לפי מה שכתבנו כי המשע השלמים יתשנו חף הם אלל הפילוסוף ויבהר גם ויקריבם אליו מדקדק המוסר להסמיר עמו בתכסיסי פעולות ואומות על דל היותר טוב כדי להדמות לנורא בסדור הדברים על דרך הטוב כפי היכולת אע"פ שלא תשלו לו בזה מלד עמומו דבקות בגדול, כי הלא מאור השכלי כמד משע הדקדק והיושר אשר לפי שכלו יחולל ואם אינו משיקר שלימותו המוללה, ונראה לו גם כן מדקדק זו להשלים את החולה השכן וידרו לו יעשו וגם יטו ליקראת השין ע"י הממזר הפעלים כמאור, כי זה יטו פריים אלל הפילוסופים כאשר דברנו. וזאת התורה המושמת ברביעי סי' י"ד מטעם הפילוסופים בלמרו אלל לו על הטוב והזוייר מן הרע בדרך הראוי והמשונה להחזמות לנורא אשר סדר הדברים על דרך הטוב וקבעו הנימוסים וכו' ע"כ. ויוטיל ג"כ כשרון מעשה להחמיד עיונו בשלימות, כי זולת זה יבול משמים ארץ הילל בן שחר כמו שגורס אדם יתפדן מדרגת השגתו על ידי נפשו אל הגלות חושיו השמימים על דרך מה שכתב המורה בראשון פ' ב' ח' ו"ל וכאשר היה על שלמות עניינו והמומה והוא עם מהשגתו ומושכליו אשר נלמד בו בעצרתם וחסרתה מעט מאלהים

אין ביניהם שנוי. שיטעו מעליו ענינו נשמית לגמרי ואל נללם אלסים יתקן לאחד מנכח מרום: כל כליו אחדים כעולת הגוף בענינו עוכ"ל דרך כל הארץ, ואל כל פעולותיו בטוניות יומשכו על דבקות החיותו וינו שס אחד ליקך כהם את ארון כל הארץ לקים עניו בכל יולתם: ולא ישתמשו כלם אלא במעשים היותר שלמים. כל המשעיס יסו כדי להקריב אל קודש: ובעתים היותר נכונים. לעשות הטוב כחן היות נורן זו: ובזבוט שבבענינים. השפע אלה יעשו דקיום המוצר כנחמות יומתו לידו. כדרך שאלמו יש קוה שלמו בשעם אלה ויש קוה וכו': כל כליו. האכרים והמסכה והדמיון והזכרון שהחלם מעשים הם לקיום הגוף טוב"ל. ועשה נוסדו יחד לשה מכתם לקודש, וכאילו רק לך בלנד עמרו, ואין להם עסק עוד לדור עם החומר כפיסה אלה: לא לשכל החיולי. מלת היולי הוא לקדמוים שם לתאר הארצון אשר אמרו עליו עמומו נהסו ד' יסדות וכל יאמר ממנו מתלב זורה אלה מ' יסדות, לה זורה אש וזה ארם זורר וכו' וזכור ברמ"ב כ"ג מהלכות יודיו התורה משע י'. והשע אשר לכל הנכראים תכעלי היים האלמים הנקרא בשמום זורה אמרו שהוא בשע משכל השועל על כללות חומר היולי. ואמרו עם זה שמוטע כה אחד בחומר הוא והוא כעט לקבל שפע של הפועל. ומכל כעלו בזהם הכח אשר לו להכין להשכלי הוא כל אחד מוכן בו כנכראים מלד נשמית כמו העין המוכן לראות ויש בו כח לראות כל התנאות, כן הוא כח הים להשכלי השלמות דקות כמו כנה הנזרות או כח השקמות שיש בנכראים זה שמו אשר יקראו לו שכל היסודי. ומשכיל שום דבר אל הכח הוא שהים יקרא משכל יאור להקרא שכל בשועל. ומנו שהדבר הנראה לעין הוא עמור דמיון האדם והוא זרחה בשועל כן הדבר המושכל למד בשכל ומושכל וכל אחד. ומנו שערין ענין לזויית כח כראות אל הפועל הדיעו אור השמש או אור אש, כן ארץ ענין לזויית השכל אל הפועל אשר יאמרו עליו כי הוא שכל הפועל סוכר. ומורה הארץ הוא כפי"ח מה"א, והכבר מהאר"י סי' י"ב. ואמרו לפי דרכם זה שראוי שישג השכל הפועל לאדם

לא היה בו כח להשתמש בנפטרותו בשום פנים ולא להשתמש בגנותו הוא בלי הערות אל היה בו פגונה אלל ולא השיג עמומו. וכאשר מרה ונעה אל התאומה הדמיונית והנחום הדיעו הכשמות כמו שאמר כי טוב העין למשלל וכי החוה הוא לעינים נעה בשולל ההשגה היא השכלית וכו', ע"כ. והכבר עמומו רמז על זה בלמרו אח"כ והדבר בדרכי הדיקום מחדות ובמעשים כי הם על ציור האמת ודבקות הנחמד וכו'. ויש נוסחאות שכתוב בהן וישונו כל כליו ראונו לומר איברי האיש ההוא לא ישתמשו כלם וכו'. והכוונה כי כל איברי השכל שכל ישתמשו כלם וכו'. במעשים היותר שלמים ובעתים נכונים. ובענין ישג בו החועלה נקלה. היינו להם לו דגן הירות ויבהר כי קרוב הוא תועלתם: לשכל דדיווילי וכו'. הנבאר עינים ממחר ה' סימן י"ב בלמרו ד"ל שכל דומה להיולי אשר הוא דומה אללם בשועל, והוא כל דבר ככה והייו בו האורות המושכלים וכו'. והכוונה כי כמו שהחמר הראשון הוא ככה מוכן אל קבלת כל האורות היולי הוא ככה מוכן אל מול קבלת כל האורות המושכלים. והכוונה דבר הוא (משלי כ"ו) שאול ואלדקן לא השבעה ועיני האדם לא השבעה, על פי ביאור הרלב"ג, בלמרו כי החמר שהוא סבה ההפסד לא יטעב בנשמתו הנזרות כי חמיד יבקש נזרות אחרות וכו' וכן עיני לב האדם לא השבעה מהמושכלות. ובהו ביאר כוד עמוק מענין השכל היולי, כי כמו שהיולי עמומו עמו מהנזרות ולו כח על קבלת כלם כן וכו' עד שיהא היולי